isti [illegible] sunt in die quo fecit deus celum et terram et omne virgultum agri
antequam oriretur in terra omnemque herbam regionis priusquam germinaret
Non enim pluerat dominus deus super terram et homo non erat qui operaretur
terram Sed fons ascendebat de terra irrigans universam superficiem
terre formavit igitur dominus deus hominem de limo terre et inspiravit in faciem
eius spiraculum vite et factus est homo in animam viventem. Plantaverat autem
dominus deus paradisum voluptatis a principio in quo posuit hominem quem
formaverat produxitque dominus deus de humo omne lignum pulchrum visu et
ad vescendum suave lignum etiam vite in medio paradisi lignumque scien-
boni et mali Et fluvius egrediebatur de loco voluptatis ad irrigandum
paradisum qui inde dividitur in quatuor capita Nomen uni phison Ipse
est qui circuit omnem terram evilath ubi nascitur aurum et aurum terre illius
optimum est ibi que invenitur bdellium Et nomen secundo fluvio gyon ipse est qui
circuit omnem terram ethiopie Nomen vero fluminis tercii tygris ipse vadit
contra assirios fluvius autem quartus ipse est eufrates Tulit ergo dominus deus
hominem et posuit eum in paradiso voluptatis ut operaretur et custodiret illum
precepitque ei dicens Ex omni ligno paradisi comede de ligno autem scien-
boni et mali ne comedas In quocumque enim die comederis ex eo
morte morieris etc.

Istud capitulum 2m fuit condivisum
[illegible] precedens quia inspecti
[illegible] determinavit legislator de
[illegible] mundi machine productione
[illegible] in isto est determinat de
[illegible] operis completo et perfectione et
[illegible] de ista quam prius est de
[illegible] capitulum quod fuit primum 2o
[illegible] distinctis qua ab aliis [illegible]
[illegible] fuit 2m pertinens ad
[illegible] [illegible] est [illegible]
[illegible] pertinet ad istam partem
ista partes dividitur prima in
[illegible] determinat de [illegible]
[illegible] productione [illegible]
[illegible] de perfectione [illegible] hominis
formavit igitur dominus deus [illegible]
[illegible]

determinat de perfectione [illegible]
[illegible] operis [illegible]
respirat operis [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible]
consequentis
replicatur
requievit
et [illegible]
i ista [illegible]
ergo [illegible]
[illegible]
[illegible]

primum lune [illegible] ut patet [illegible] saturnus
[illegible] v. iupiter [illegible] in marte [illegible]
sol [illegible] v. venus [illegible] in mercu
rius et ultimo sequitur luna [illegible]
[illegible] maior ab inferiori [illegible]
[illegible] a luna [illegible] secundum
dies totius septimane [illegible]
[illegible] [illegible] et di
[illegible] [illegible] dicit
sequenti dici est [illegible]
[illegible] post diem lune [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
qui [illegible] sequenti dici [illegible] in
[illegible] luna [illegible] mercurius
[illegible] [illegible] diem sequentem
[illegible] diem iovis et [illegible]
[illegible] [illegible] dici [illegible]
[illegible] mercurio [illegible]
[illegible] sabbati que
[illegible] sequenti [illegible] qui
[illegible] dici [illegible] sol [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] postea [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] celi et terra
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Quantum ad [illegible] Et requievit deus
die vii ab omni opere quod patrarat
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dicit [illegible] deus
requievit [illegible] novas
opera quantum ad opus [illegible]
[illegible] non requievit quantum ad opus
[illegible] [illegible] operatur
[illegible] non operaretur
[illegible] [illegible] nichil [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] de isto
[illegible] loquitur [illegible]
[illegible] operatur
[illegible] opere [illegible] requievit
[illegible] [illegible] quantum
[illegible] novas [illegible] quia
[illegible] [illegible]
novam [illegible] quia [illegible]
non [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible]
in [illegible]
[illegible] aliquis [illegible]
[illegible] [illegible]
quievit [illegible]
non dicit [illegible]
non [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] secreta et abscondita
[illegible] sicut ille [illegible]
[illegible] de talibus dixit [illegible]
[illegible] Prima [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
tangit [illegible]
non ad terram [illegible]
eam potentes sibi subiciendo
[illegible]
[illegible] dicit [illegible]
[illegible] celi in lucernis [illegible]
[illegible] aqua in qua [illegible]
volatilibus [illegible] bestiis
iumentis et reptilibus [illegible]
[illegible] homo [illegible] terra
non tamen ad terram sed ad celum
[illegible] qui [illegible] celum
[illegible] homo [illegible] ut esset
[illegible] ornatus [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] alia [illegible] capite [illegible]
[illegible] ad celum [illegible]
hoc qui quando [illegible]
vita [illegible]
[illegible] tamen [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ut possideant celum possederunt
[illegible] et mors de quibus

que
est
mitt[illegible]
[illegible]
et q[illegible]
[illegible]
[illegible]
terram [illegible]
[illegible]
De quibus
[illegible] egyp[illegible]

Igitur perfecti sunt
celi et terra et
omnis ornatus eorum. Com-
plevitque deus die septimo
opus suum quod fecerat et re-
quievit die septimo ab omni
opere quod patrarat. Et benedixit
diei septimo et sanctificavit illum
quia in ipso cessaverat ab omni opere
suo quod creavit deus ut faceret.
Iste sunt generationes celi et terre

pa

ne

lius

ne

plati de

mu pati sci

se ut pose

descendit se

[illegible] 9 Gen 2° paralip

[illegible] pata e infinita

potius [illegible] conponentes platos co-

debent illis qui potius equitis

domina [illegible] platis maiorum

Item senectes tales plati

sanguinum desperati facie [illegible]

intelligi dignitas status platis

in Job 28 [illegible] mentes in me for

tes [illegible] plati [illegible]

sublimati Et [illegible] plati [illegible]

forti in sue complacentes corpo [illegible]

cum stolide [illegible]

[illegible] frequentes [illegible]

sub ditos [illegible]

[illegible]

[illegible] tunc sicut [illegible]

quot potius [illegible] Item [illegible]

masculatur quod deus [illegible]

sionem masculini et feminini [illegible]

hec conditiones platorum circa

subditos tenent. Item cum platus

esse masculus i. virilis [illegible]

dicendo et corrigendo quia virga et

correctio tribuit sapientiam prov. 29.

Item debet esse femina per man-

suetudinem in subditos [illegible]

ministrando. Luc. 8. Congregationem

pauperum affabilem te facito. Et

de ambobus istis dicitur prima

ad thess. 5. Corripite inquietos

consolamini pusillanimes suscipite in-

firmos. Item hec sunt multi plati

qui in corrigendo sunt molles ut femine

et in subiciendo sunt rigidi ut bestie

Et hii sunt similes illi spiritu mon-

struoso de quo dicit apoc. 13. quod

aliis quod habebat cornua in ter-

ribus. Item cornua mitre in sacra

scriptura duo oculus que debet

habere platus in capite sunt oculus

correptionis et oculus subiectionis

Primum figura que portat in ca-

pite mitram cum duobus cornibus

designatus [illegible] quia plati et

deo ingrati [illegible] forti in mea [illegible]

nobis cornua. [illegible] 6 ca°.

Dico ad quod hodie sunt multi

plati qui ista duo cornua non

habent in capite sicut [illegible] de quo

dicit scriptura Gen 22. vidit [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ille multa operatur an[illegible]
imperator non timeas [illegible]
pulchre vestitur et cumulationibus m-
ensis finiat sic [illegible] vestia-
ut possit me de mane induere et
sic sum [illegible] de mane tunc illi ba-
rones non possunt quia induere no-
lebant de lecto surgere et ideo
imperator quia ipsi sompnolenti
erant ultra mensuram et male
custodiebant corpus imperatoris
fecit ipsos indutos consedere coram
tota curia. Per plebes dicas. Or-
dines qui plebes sub illa assumptias
consolatrices quia limites privilegii sibi
concessi de imperio tollatis extendunt
et defraudant cumulationes [illegible]
et eam ipsam [illegible] deputavi m-
[illegible] et defraudat suos superio-
res et cetera.

Dixit quoque deus non est bonum
hominem esse solum faciamus ei
adiutorium simile sibi formatis
igitur deus dominus de humo cunctis
animantibus terre et universis
volatilibus celi adduxit ea ad
adam ut videret quid vocaret
ea omne enim quod vocavit ada
anime viventis ipsum est nomen

duo [illegible]
uterque [illegible]
uxor [illegible]
et

I[n] [illegible]
legibus au[illegible]
et de [illegible]
hoc quod [illegible]
[illegible] spectuari [illegible] patuisset
[illegible]
patuisset non mori [illegible]
[illegible] de firmat de hiis [illegible] multi-
plicatione quia si non potest [illegible]
masculino et femina [illegible]
[illegible] usque ad fine(m)
capituli et de homine de forma-
tione mulieris date [illegible]
ad multiplicandum genus humanum
[illegible] constat [illegible]
[illegible] ponit [illegible] formare
quod erat quia adam solus

[illegible] ullos
[illegible] ces
[illegible] quam
[illegible] et pa-
[illegible] bscondit
[illegible] pendantur
[illegible] cetie papi
[illegible] ns p ho[illegible]
[illegible] pastor
[illegible] fortune [illegible]
fur et latro et devorat [illegible]
[illegible] dilaniant [illegible]
[illegible] prima [illegible]
[illegible]tibus c in ferra [illegible]
[illegible] prop[illegible]
[illegible] Et
hodie [illegible] plani [illegible]
[illegible] imperator qui [illegible]
[illegible] ens [illegible]
[illegible] m q aliquis [illegible]
[illegible] et [illegible]
in [illegible]
[illegible]

[illegible] qua [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible]
[illegible] porcum accepit [illegible]
[illegible] sicut fecit [illegible]
[illegible] et [illegible] qui [illegible]
[illegible] multum bn morientibus
[illegible] Et [illegible] imperator ipsum
[illegible] familiam suam quo-
[illegible] rogavit imperator [illegible]
[illegible] furandi materia sua
[illegible] ille [illegible] libenter [illegible]
[illegible] c q ego [illegible]
[illegible] qui [illegible] non possit [illegible]
abscondi Et cum sol [illegible] im-
perator in camera sua. de nocte cum
[illegible] et baronibus suis Et
ille [illegible] intravit
cameram [illegible] et [illegible]
[illegible] baronibus et vestes et pe-
[illegible] et [illegible] et [illegible]
[illegible] q [illegible] erat [illegible]
[illegible] erat in tempore [illegible]
diem [illegible] libenter [illegible]
et totum [illegible] videbat imperator
[illegible] fingebat se dormientem et
[illegible] Et ultimo latro
ille venit ad imperatorem et ab-
stulit sibi vestimenta q debebat
imperator induere Et voluit sibi
[illegible] coopertorium q
erat [illegible] latro in lecto [illegible]
Et imperator [illegible] cepit coo-
pertorium [illegible] et fingebat se
dormientem q ille [illegible]
circa lectum [illegible] palati

iusticiam magis sicut opus comple
ta et victoria de quorum omnibus
clarissimis et paritissimis deum est
Iam ostensum ulterius secundum sicut
mentem ab informatio est et
subditum quia magis fuit cum
virtute. Ut autem firmas spiritualis re
ligiosi qualiter debent [illegible] con
formalibus virtutibus spiritualibus que
figurantur in hoc fluminibus de
paradiso exeuntibus. Prudentia
[illegible] fortitudine temperantia et
temperantia [illegible] iusticia
[illegible] quibus virtutibus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] spiritualis deum
[illegible] qui [illegible] [illegible] deum [illegible]
[illegible] ut religiosi qui [illegible]
[illegible] mundum et [illegible]
[illegible] [illegible] alios [illegible]
[illegible] in rei veritate sunt
[illegible] et appetitu
[illegible] in super [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] temporibus
[illegible] et opus
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]

dictum spiritum ante deum tenet [illegible]
[illegible] et ut semper [illegible] commodo
sunt non sunt sibi receptacula
[illegible] ipsa ad modum [illegible]
et sic ascendit et descendit aqua
sic [illegible] ut semper sibi [illegible]
mansiones [illegible] Iter religiosi
quando [illegible] sunt qui medii [illegible]
[illegible] in ipsis sunt magnus [illegible]
tibus in [illegible] [illegible] mundi [illegible]
tota [illegible] intuitum [illegible] cor et mens
in [illegible] [illegible] ad [illegible]
tionem et [illegible] aliquos [illegible]
[illegible] sunt [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] sunt amicos dei et [illegible]
mundi [illegible] [illegible] sit totaliter in ipsis
cupiditatibus mundi Item [illegible] sunt
frigidi [illegible] ad [illegible] et [illegible]
in rebus secularibus ad [illegible]
[illegible] nec [illegible] [illegible]
[illegible] claustrales [illegible] sunt [illegible] in
[illegible] [illegible] et in [illegible] ad
quibus deum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et frigidus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] incipiat et [illegible] [illegible]
Tercius in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia [illegible] [illegible]
[illegible] in loco [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nec prelatus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

priamq ta adiu formacam aie
homo e qd homo formatq est
de limo [illegible] e qd de paradiso
egreditur [illegible] [illegible] in
q capitu[illegible] e qd tulit deus
hoiem & posuit in loco voluptatis
q homo in forma pili qualit
debeant ab omib fi [illegible]
q homo in forma pili religiosi
qualit debeant [illegible]
[illegible] in forma
plati qualit [illegible]
debeant [illegible]
[illegible] qd homo form e de
limo terre [illegible] aliquis
natus e [illegible]
[illegible] et
[illegible]
[illegible]
ad [illegible] formatio
[illegible] ad corpus [illegible]
[illegible]
[illegible] e [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] memoria [illegible]
[illegible] colum [illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] qd [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] homo [illegible]
[illegible] e animal [illegible]
[illegible]
[illegible] aliquis tangit
[illegible] vult [illegible]
[illegible] aliud [illegible]

[illegible] homo vult [illegible]
[illegible] tangit dimittit [illegible]
[illegible] & sic semper quolibz vult in
[illegible] quedam sunt quibus
[illegible] & omni [illegible]
ita qd homo incipiat [illegible]
[illegible] studio qd videntur [illegible]
aliqualit [illegible] de
novo [illegible] aptus
ad aliqualem [illegible]
[illegible] sapient [illegible]
[illegible] con-
fundunt [illegible]
[illegible]
[illegible] complecionem operis qd
[illegible] offerent [illegible]
[illegible] pro talia
non [illegible]
[illegible]
[illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] lor
[illegible] qli
[illegible] una dies
[illegible] illa die
[illegible] ruz et ome
[illegible] pouit nos
[illegible] oriret in
[illegible] neta e herba
[illegible] natura placeret
[illegible] et [illegible] tue post
[illegible] ab 3 2 c. quod ad mensa
[illegible] illa maxime stetu et
[illegible] intricabant ab [illegible]
[illegible] aques Non enim
[illegible] uit deus sup terram
ut se aqua [illegible] [illegible]
nascentem a nutrientem Et
erat homo qui operaret [illegible]
ipsi [illegible] sed fons ascendebat de terra [illegible]
[illegible] tempore [illegible] vsque
[illegible] media correpta [illegible]
e [illegible] tam in sic qua [illegible]
[illegible] [illegible] dies [illegible]
supplead [illegible] Contra [illegible]
[illegible] aliquid e [illegible] [illegible] et
aliquid morale [illegible] ad [illegible]

ut dicitur [illegible] que [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] Iam alia [illegible]
[illegible] [illegible]
die [illegible] q fecit [illegible]
[illegible] in die [illegible] [illegible]
[illegible] q fecit e [illegible] valde [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et valde bona [illegible]
[illegible] simul [illegible] die
qui iam erant valde [illegible]
omnia completa [illegible]
[illegible] est de septima [illegible]
nec completa [illegible] die [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quidem [illegible]
[illegible] beatus [illegible] die
complevit deus [illegible]
[illegible] se complevisse [illegible]
[illegible] statim [illegible] illa die
quievit ab omni ope [illegible]
[illegible] nec fecit [illegible] die septo [illegible]
complete [illegible] die illa [illegible]
[illegible] die illam non [illegible]
[illegible] quievisse ab [illegible]
que die illa non cessavit [illegible]
aliquid facere [illegible] [illegible]
non cessit ab ope suo in die
[illegible] aliquid facere die dominica
[illegible] vel alia [illegible] Sic [illegible]
[illegible] [illegible] 14 q 2 ut dicatur
[illegible] completio operis sit [illegible] die
[illegible] et die septima [illegible] die [illegible]
[illegible] ad vesperam [illegible] die [illegible]

[illegible] [illegible] ꝯtin[illegible] q[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] a dic ꝯ[illegible] [illegible]
[illegible] ꝯ[illegible]atom [illegible]
[illegible] i. [illegible] q[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
ꝯfirmaui[illegible] i. [illegible] et [illegible]
[illegible] q[illegible] i illo cessauit ab o[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Cessauit
[illegible] ut [illegible] i. ordinauit [illegible] comp
[illegible] adeo q[illegible] ꝯtinet ad vniu[illegible]
[illegible] ipsorum nichil plus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] i. ad [illegible]
[illegible] cultu ꝯfirmauit Nam sancto
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] marie
[illegible] [illegible] q[illegible] antiq[illegible] cult[illegible]
[illegible] sanguine ꝯfirmabat [illegible]
[illegible] [illegible] ut facit i. ut
[illegible] ꝯ[illegible] [illegible] quidam
[illegible] legib[illegible] au[illegible] agit de
[illegible] [illegible] dei [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Vnde [illegible] iste fuit gradiuus
[illegible] [illegible] ista [illegible] in [illegible] quia
[illegible] reddunt legib[illegible] au[illegible] ad memoriam
[illegible] in [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] modu[illegible] quo [illegible] adeo
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] leg[illegible] [illegible]
iste fuit gradiuus [illegible] accipit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut
ostendit se ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ille q[illegible] [illegible]
fuit [illegible] i. [illegible] celi et terre
i. spiritualis [illegible] [illegible] [illegible] q[illegible]

[illegible]
[illegible]
ante[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] caro [illegible]
fuit [illegible] [illegible]
[illegible] ut dicit [illegible]
no[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
non potuiss[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible]
sicut [illegible] [illegible] [illegible]
monach[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quia [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] q[illegible] nasc[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nouelle
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] large Nam qui [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
omnia [illegible] [illegible] quia [illegible]
[illegible] q[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] q[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

paradysi quod scilicet et quia in paradiso eius
deus quod comederent de ligno vite
quod erat in medio paradisi. Et dixit
precepit nobis deus ne tangeremus
id quod scilicet et quia deus solum precepit
ne comederent. Sed quia sic ista [illegible]
non tenet. Nota adhuc secundum quod
in medio paradisi erat et lignum vite
et est lignum vetitum ita quod erant
valde appropinqua. Nota [illegible] dicitur
quod deus in medio precepit viro ne
vetito ligno uteretur et mediante
viro venit preceptum ad mulierem
qui mulierem esse flexibiliorem ad re-
tinendum exposuit sibi primum pre-
ceptum et ideo quod dixit sibi ne tan-
geret, sciens quod contactu posset fa-
cilius provocari ad esum ne forte
[illegible] talem modum loquendi
[illegible] non distinxit ut non prohibere-
[illegible] et tactus audivit sub eius
precepto sed ut prohibitio esus poti-
[illegible] primum preceptum. Dicitur
primum peccatum mulieris fuit
[illegible] quia deus sic aliqua du-
[illegible] dixit in quacumque die etc.
morte morieris sed mulier
[illegible] dubitavit dicens ne forte
moriamur. Sed istud sicut non te-
[illegible] non audivit quod preceptum
[illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] esse non erat etiam [illegible]
[illegible] non ut includeret
dubitacionem sed ut [illegible]
[illegible] ne [illegible]. Alii dicunt quod primum
[illegible] fuit inanis gloria quia mulier
[illegible] de ligno vetito comederet
[illegible] immortalis sicut deus.
Aliqui uero alii dicunt [illegible] peccatum
[illegible] et [illegible] mulier
[illegible]

fuerit bonum et malum. Aliqui
uero alii dicunt quod primum peccatum fuit
gula et istud glose tenent. Aliqui
uero alii dicunt quod primum peccatum fuit etiam
et superbia. Aliqui uero alii et forte
melius dicunt quod simul pluralitate diver-
sis mulier peccavit pluribus peccatis
scilicet gule superbie inanis glorie et
avaricie ut dicamus quod mulier simul
et semel consenserit. Et assignatur
consilium laqueis quos diabolus
paravit sibi. Dicit enim Gregorius quod diabolus
simul temptavit mulierem pluribus
peccatis ut si non consentiret uni quod
consentiret alteri sicut facit [illegible]
volens capere [illegible] quia parat
sibi in pluribus viis retiacula.
Unde dicit Gregorius et habetur in glosa. Tribus
modis temptavit diabolus primum parentem:
gula cum ait vetitum ad comedendum
suasit. Vana gloria cum dicit [illegible]
sicut dii. Avaricia cum dicit [illegible]
[illegible] et [illegible]
et malum. Si autem [illegible] 90
[illegible] fuit in actu [illegible]
mulieris dicitur [illegible]
inducendo [illegible]
quod scilicet [illegible]
[illegible]
quod primo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
in [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ul' inconsideratam ul' ex certa
malicia ita quod sciente conscientia in uoli
et impetu [illegible] determinaui per
propriam libertatem uol' ad peccandum
quantum ad modum non dico apprehendere nouis
esse minus proprium quia ista duo
dimitto ad materiam 2' libri sententiarum d'
uaria doctoribus et tamen non ad
presentem pertinentia. Vel sic contingat
me scribere quam quod aliud concepi
sic hoc. Item uidendum est quale
lignum fuit hoc. Aug' super genesim
dicens mulier comedit. Dicunt autem
aliqui quod arbor fuit ficus propter id
quod dicitur infra quod fecerunt sibi
perizomata ficuum. Aliqui uero
dicunt quod fuerunt uue propter id quod dicitur
Lev. 21 patres mei comederunt uua
acerbam et dentes filiorum obstu-
[illegible] Aliqui uero dicunt quod fuit
[illegible] arbor et plus malo cetera
[illegible] cedros aut poma sic
[illegible] poma citrina in quibus
[illegible] morsus supra ad
[illegible] dentium et uocatur
[illegible] aut sic super
[illegible] in glo. quod melius
[illegible] uulgo [illegible]
[illegible] arbor illa non
[illegible] nola [illegible]
[illegible] [illegible] pos ar
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut tale
[illegible] quod dicitur in [illegible]
[illegible] [illegible] abutimur
[illegible] [illegible]

nondum fuit aliqua ad infectionem
mea. Dicit etiam Aug' quod serpens
locutus fuit primo ad mulierem
faciens sicut ille qui uult aliquem
ramum frangere primo incipit in
tenuiori ramo apte illa qua
conspicit debiliorem et sic paula-
tim incuruando et plicando fran-
git ramum. Simile dyabolus
uidens quam gener' ad ramum
dimidium propter participationem quia ad [illegible]
[illegible] statum inclinabatur [illegible] frangere
et eradicare uoluit ipsum [illegible]
propter quod primo incepit incurvare
partem fragiliorem scilicet mulierem per
quam tandem descendit ad partem
fragiliorem [illegible] ualidiorem scilicet uirum.
Dicitur n. dyabolus calliditatem fecit uena-
toribus ad elephantem. Ista elep-
hans est corpore ualde durus et
uentrem habet mollem, propter quod uo-
lens pugnare cum ipso non ag-
greditur ipsum ex parte dorsi sed in-
uadit ipsum ex parte uentris.
Dyabolus hoc [illegible] quam [illegible] a[illegible]
et [illegible] ad quod [illegible]
ipsum [illegible] flexibilem ut [illegible]
uidet ipsum gulosum tempta[illegible]
primo de gula et appetitu [illegible]
facit eum labi in peccatum [illegible]
Sic hodie [illegible] dicitur demo[illegible]
mulier [illegible] quod [illegible]
omnibus dyabolus [illegible] non [illegible]
capere [illegible] quod [illegible]
facit [illegible] facies mala [illegible]
est n. [illegible] [illegible]

[illegible] dixit quod fuit forma
[illegible] in ordine [illegible] in loco [illegible]
aut fuit [illegible] assumpsit sive subin
travit quoddam serpentem que
loqui faciebat [illegible]
lingua et [illegible]
[illegible] et faciendo verba sicut
homo formabat Et [illegible]
[illegible] [illegible] angelus [illegible]
lingua asine balaam et [illegible]
fecit [illegible] ad [illegible]
loquitur [illegible] dyabolus [illegible]
linguam [illegible] et facit [illegible]
formare verba sicut vult Unde
[illegible] loqui latinis et disputant
et [illegible] spiritualibus [illegible]
[illegible] dicit strabus in [illegible]
glosa [illegible] dyabolus locutus [illegible]
[illegible] loquitur [illegible] loqui
[illegible] energumeni [illegible] corpora [illegible]
[illegible] et [illegible] ut [illegible]
[illegible] sicut dicit beda [illegible]
[illegible] fuit [illegible] temptaret
[illegible] sub specie serpentis [illegible]
[illegible] serpentis [illegible]
[illegible] Si videt [illegible] loqui
[illegible] subintravit quendam serpentem
[illegible] qui [illegible]
[illegible] virgo ad [illegible] ne
[illegible] videt [illegible]
[illegible] que ne [illegible]
[illegible] assumpta [illegible]
[illegible] et [illegible] certa
[illegible] boni et mali illa [illegible]
[illegible] mulierem [illegible] et
[illegible] locutus [illegible] dyabolus
[illegible] mulierem et non virum
[illegible] [illegible] sciebat mulierem
[illegible] et [illegible]

cibilem et virum stabilem [illegible]
cogitavit [illegible]
quia [illegible] sciebat [illegible]
lam [illegible] sciebat [illegible]
facere [illegible] pos
[illegible] sciebat mu
lierem [illegible] Credi
dit [illegible] qui eva temptavit fuit
lucifer ille idem qui postea temp
tavit [illegible] fuit [illegible]
et cum [illegible] usque ad [illegible]
[illegible] dicit augustinus idem
dyabolus fuit qui locutus est mulieri [illegible]
[illegible] et [illegible] mulierem [illegible]
[illegible] locutus [illegible]
[illegible] in [illegible] et in
[illegible] temptavit Et
ait [illegible] Cur precepit
vobis deus ut non [illegible] de omni
ligno paradisi [illegible] sciebat [illegible]
que ne [illegible]
[illegible] mulierem [illegible]
[illegible]
[illegible] spiritualibus [illegible]
[illegible] Cur precepit vobis
ne comederetis de ligno [illegible]
mali [illegible] quod [illegible]
cepit vobis deus [illegible]
de omni ligno [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] in [illegible]
te quidem [illegible]
[illegible] ad mu[illegible]
quibus et [illegible]
[illegible] unde [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
non [illegible]
[illegible] videlicet [illegible]
de fructu [illegible]

G

ne sensum De fructu vero ligni quod est
in medio paradisi precepit nobis
deus ne comederemus et ne tan-
geremus illud ne forte moriamur. Hic
vendit mulier [illegible] et [illegible]
in animo [illegible] [illegible] Vnde
[illegible] viro vendit [illegible]
[illegible] non [illegible] debebat
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] laborat
non [illegible] vendit [illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible] [illegible] ad
[illegible] quod [illegible] non debet
vendere [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vendit in
[illegible] Ne forte
moriamur [illegible] [illegible] ut
esset [illegible] mulier
[illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible]
[illegible] ad mulierem
[illegible] moriamur sicut
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] malum [illegible]
[illegible] [illegible]
mulier respondit
[illegible] [illegible]
fructus ligni [illegible]
oculis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] sibi [illegible] mortis. Vnde
ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] mulierem [illegible] fallendum [illegible]
[illegible] [illegible] oculi [illegible]
[illegible] [illegible] mulier [illegible]
[illegible] [illegible] sapiens [illegible]
[illegible] [illegible] oculi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fallacia
[illegible] quaquidem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] qui ad [illegible]
[illegible] [illegible] bella [illegible] carolus [illegible]
[illegible] [illegible] de bello
[illegible] [illegible] vendit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] negare [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad bella [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
facere [illegible] affirmare [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] aliqu[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
de ligno [illegible] [illegible]

orientem constituit scilicet plenum fortitudine et amenitate. De quibus dicitur infra. Insufflato vento quam terrestris fuit etc. ad horum formationem et ex pluribus sicut voluptates de quibus dicitur quod fames impositi cordi etc. Plantaverat autem dominus deus etc. Ubi legitur duo. Primo de formacione hominis quantum ad eius conservationem. Secundo quod duo primo requiruntur scilicet locus quia sicut dicunt medici multa operantur in nos continentur.

Secundo nutrimentum quod si complete deficiente alimento deficit animal. Tertio quod facit Terrestre homo agit de loco in quo homo formatus fuit locatus. Secundo de nutrimento quo fuisset nutritus. Tertio de fluminibus quibus locus paradisi erat irrigatus. Quarto ad continuacionem eorum que pertinebant ad custodiam hominis. Tertio ibi Tulit ergo dominus deus etc. Quarto ibi Et fluvius egrediebatur etc.

Circa primum dicit Moyses Plantaverat autem dominus deus paradisum id est voluptatis locum et amenitatis. Et dicitur paradisus secundum multos quia est amenissimus; et paradisus quasi paradisus quasi parans vel prestans requiem vel gaudium. Iste talis locus est amenus deus plantavit id est preparavit missericordia et ordinavit a principio id est ab inicio scilicet quia tunc dicit quod produxit herbam virentem et afferentem semen et lignum [illegible] vel a principio, id est a

Ubi [illegible] paradisi [illegible] orientis

Ubi creditur quod sit sub zona torrida et ideo ad ipsum propter nimium calorem accedi non potest. Tamen ibi non est excessivus calor quia radii solares saltem inordinate in ipso refractionem radiorum que maxime est fieri a plano sive a plana superficie. Et hoc quia locus paradisi est valde altus eo quod super omnes montes ita quod aqua diluvii non attingebat. Et ideo radii solares ibi non nimis fortes. Et si dicatur quod saltem radii solares reverberati a superficie paradisi caderent in ordinatum calorem maiorem cum ille locus sit multum propinquus soli. Dicendum quod aliquis locus est fu[…] melior est [illegible] compa[…] maior frigidus sicut [illegible] sicut aeris et lo[…] tendit se usque ad [illegible] sicut ubi est [illegible] [illegible] sit ca[…] et [illegible] terio [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

corporis [illegible] disponitur
et formatur [illegible]
[illegible] Et [illegible] ipsa
[illegible] q[illegible] omnes
anime [illegible]
non [illegible] in [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible] est [illegible] quando [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] aqua [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et
[illegible]

De qualitate [illegible] nos omnes [illegible]
Et [illegible] spiritualis [illegible]
[illegible] qui est facies
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
est [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] in
[illegible] vita [illegible]
[illegible] anime [illegible]
[illegible]
[illegible] facies [illegible] in
qua est [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] qui [illegible]
et [illegible] qui [illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] aliquid [illegible]

[illegible] ecd
[illegible] et
[illegible] uiat deus
[illegible] d[illegible] iussi
[illegible] ammasteus et
[illegible] ipsius aut
[illegible] ut qq
[illegible] collatus sibi gra
[illegible] sm aug
[illegible] deliciose non
[illegible] ad ad utilite
[illegible] fuisset aut opatu
[illegible] delicata repande salte qm
[illegible] assposit conit sibi mgr
[illegible] plaunisset Et custodiret illud
no quidem amoenis sz in sudando
id est de paradiso sibi appriedum
erat sed dicit aug Ite 2m
pomi preptu datum precipitur
et dicitur in pomi comedio prepm
affirmatum quod no obligat ad
sp utilis Eorum ligno paradisi
comedere Et si referamus hoc ad
prepium ad que opposite affirmatiue
dam Dic ipse non e prepm
Quia fuit sola concessio qz super
delectabili aliquid quod ad refe
ctionem maxime in actibus

paliubus no operare [illegible]
Quia sicut hom [illegible] ¶
[illegible] mutacio moralis [illegible]
ad [illegible] Qu [illegible]
[illegible]
[illegible]
et [illegible]
at scie boni et mali [illegible]
[illegible] ne [illegible]
In quocumque die comederis [illegible]
morte morieris id est ad mo
riendi obligabilis ¶ [illegible]
lectionem dicitur nota ad cu[illegible]
quod adam ad informacionem [illegible]
ad primus [illegible]
[illegible] deus fuit locutus in [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] angelus [illegible]
vel formatus [illegible]
Et si queratur quomodo potuit [illegible]
locucionem intelligere dicit aug [illegible]
deus fecit eos tales qui loqui
sciebant et loquelam intelligebant
et credit quod sicut sciunt ho[illegible]
brei quod prima lingua in qua deus
locutus fuit cum adam fuit hebi
ca ¶ [illegible] nota quod sicut dicit aug
quod preceptum de [illegible] de sciencia
lingui scie boni et mali fuit
primo datum [illegible] ut [illegible]
[illegible] ad mulierem que formanda
erat per quod [illegible]
id quod fuit [illegible]
[illegible] Siquidem
[illegible] suas
[illegible] aliis obmissis
q possent [illegible]

[illegible]

[illegible] galona cuius fonte [illegible]
[illegible] tigris que ualet
[illegible] aut tigris a
[illegible] quod velocissime ad m[illegible]
[illegible] bestie quod tigris de
[illegible] iste fluuius [illegible]
[illegible] armenia [illegible] fonte
[illegible] eufrates [illegible]
[illegible] acutum ut augusten
[illegible] fluuius valde assyriorum
[illegible] asie [illegible]
[illegible] regione [illegible]
[illegible] post diluuium inhabitauit
[illegible] incoluit [illegible] regio est ab oriente
[illegible] est media
ab oriente tygris et a septentrione
montem tantasu [illegible]
Et ab ipsis et illa regione [illegible]
venerunt assyrius [illegible]
principes [illegible] viginti
ex quibus [illegible] lingua [illegible]
et grecorum [illegible]
Et filii sunt [illegible]
et hic [illegible] monarchia [illegible]
[illegible] aut [illegible]
diam [illegible]

[illegible]
[illegible] missi [illegible]
[illegible]
[illegible] mesopotamia [illegible]
[illegible]
[illegible] fratres [illegible]
et accidentes ab [illegible]
[illegible] ab oriente [illegible]
[illegible] distancia ab [illegible]
[illegible] in medio mesopo[illegible]
Est iungunt [illegible] in [illegible]
et [illegible] Ambrosius [illegible]
[illegible] in latissima [illegible]
inundare aquis [illegible]
[illegible] faciunt [illegible]
[illegible] regionibus
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
non solum [illegible]
[illegible] sibi [illegible]

[illegible] dies
[illegible]
[illegible]
[illegible] ad q̄
[illegible]
[illegible] semel
[illegible] dies
[illegible] illa die
[illegible] vtrius gra
[illegible] rebus
in [illegible] ¶ [illegible] nostra
[illegible] die septia
[illegible] dies omnes ab
ista die in qua mo[illegible]
prima diem. Et dies septimus
numerando et nominando dies secundo
nominamq; fuit dies sabbati quem
diem deus sanctificauit et consecrauit
et colendum instituit. Vnde memento
ut diem sabbati sanctifices. Si ergo
septima dies fuit dies sabbati
q̄ 2ᵐ ille fuit prima dies dico
quod prima dies pot accipi dupliciter
Vno modo pro die alicuius planete
et putata et quia non certa diem

[illegible] erat aliquis planeta. Sic prima dies
[illegible] fuit dies mercurij
[illegible] fuit dies lune. Tertia fuit dies
[illegible] fuit dies sabbati. Alius
[illegible] accipi prima dies prima die
[illegible] a luce facta cum [illegible]
et sic prima dies sabbati. Tertio
modo potest accipi prima dies large
pro duratione prima et post [illegible]
[illegible] unius diei. Et sic prima dies
[illegible] spacium temporis. Et [illegible]
[illegible] ymaginatum a puncto [illegible]
[illegible] usque ad [illegible] lucis
[illegible] prima diem et possemus
[illegible] dicere quod [illegible]
illius lucis celum mouebatur motu
diurno ab oriente in occidentem semel
in 24 horis. Et causat vnam die
nalem sed non causat diem artificialem
qui est latio solis vel alicuius corporis
lucidi super emisperium nostrum. Et sic
ille prima dies fuisset ipsa [illegible]
dies sabbati. Et 2ᵐ ille dies sabbati
non fuisset naturalis septima dies
sed dies septima fuit dies veneris
[illegible] quia septima accipit sic dies
fuit post talem creationem lucis super
emisperium nostrum [illegible] diem
sabbati fuisse septimam. Secundo [illegible]
modo loquendi sequitur [illegible] quod
prima dies fuit dies dominica et
ex hoc [illegible] aliqui quod [illegible] fuit
natus in die dominica quia illa fuit
prima dies. Aliqui dicunt quod natus
fuit die veneris quia eadem illa die
passus est [illegible] quod
et in die veneris quia illa die [illegible].

fuit primus homo formatus et dies
qua fuit [illegible]
die marcii qua [illegible] incarna-
tus dicitur. Item aut prima dies
[illegible] fuit dies marcii qua [illegible]
die [illegible] et [illegible]
[illegible] solem instare [illegible]
oriri. Item quia [illegible] orientis
nobis sol et [illegible] Item [illegible]
[illegible] in die [illegible]
in die veneris moritur. Et
istam opinionem tenuit quondam semel de
hoc [illegible] cardinali quodam
[illegible] Sed quid sit de hoc
[illegible] deus novit. Ego nescio.
non a [illegible] confirmationem
¶ Item nota quod [illegible]
mutavit diem sabbati in diem dominicam
[illegible] ad requiem et [illegible]
et [illegible] ne iudaizare
videamur. Item [illegible] quod
[illegible] testatur [illegible] est in no-
[illegible] et cerimonie [illegible] Item
quia illa die [illegible]
mortuis et nos illa die [illegible]
resurgere [illegible] Item quia illa dies
[illegible] planete [illegible]
dedicatur soli et [illegible]
qui est sol iustitie [illegible]
in [illegible] ¶ Item
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible] de ornatu [illegible] ut de
virgultis et herbis et ad ornatum
[illegible] Et [illegible]
[illegible] de campis [illegible]
[illegible] est ut [illegible]

q[illegible]
q[illegible]
no[illegible]
lia[illegible]
q[illegible]
illa[illegible]
q[illegible]
fuit[illegible]
lauit[illegible]
fuit fratr[illegible]
de montibus [illegible]
Item potest dici [illegible]
[illegible] debe[illegible]
Item potest dici quod quicquid [illegible] fuis-
sent aliqua ut [illegible] flumina
qui totam irrigasset regionem.
Sed dicendum fuisse [illegible] vel fontes
[illegible] originat.
¶ Item aliqua sit nomina specialia
circa istam prolem. Item iste
fuit generatio i. species genita per
gratiam [illegible] capitulo 2. Item
[illegible] in [illegible]
[illegible] per herbas [illegible]
[illegible] in presepio qui ibi fuit
[illegible] bovis et

asini et vlulatu populi et indaica
et gentilis Iob vi. Numquid
mugiet onager cum habuerit herbam
per herbam regionis huius prius
qui comedit mea quotidie vel cetera
[illegible] cum qua faciat fecundare
non potest facere sine gratia [illegible]
Ysa. xliv. Effundam spiritum meum
super semen tuum et benedictionem meam
super stirpem tuam et germinabunt inter
herbas quasi salices iuxta fluentes
aquas. Non enim pluerat dominus
deus. Deus tangit ibi quod fuit causa
ad hoc ut herbe fecunde faciant
pluvia salutaris gratie et
[illegible]ne. Et homo [illegible] operatur
[illegible] terram apponere [illegible]
[illegible] pane [illegible]
[illegible] ut vos eligi[illegible]
[illegible] debat per
[illegible] terra [illegible]
[illegible] descendit
Iacob
[illegible]pria
[illegible]fiie
[illegible]tius
[illegible]at
[illegible]
[illegible]

[illegible] De quibus dicit actor in ho
et aliis quod in primo anno rapiunt
aves. In 2° comedunt cadavera ca
liud mortuorum. In 3° comedunt
mustelas et vermes et tandem fame
moriuntur. Item sunt valde impii
erga filios quia non possunt eos
suos impinguari videntes eos et vi
dent et persequuntur eos rostro ut
macrescant et subtrahunt cibos
Vide illi qui animis [illegible]
et [illegible] secularibus et [illegible] Nam
tales [illegible] anno [illegible] aves
[illegible] bona [illegible] Quo [illegible]
anno qui [illegible] incipiunt audire [illegible]
[illegible] comedunt cadavera [illegible]
mortua [illegible] Item 3° comedunt
vermes et mustelas [illegible]
[illegible] anno moriuntur fame [illegible]
[illegible] qui vident aliquos [illegible]
[illegible] impinguari in [illegible]
[illegible] dolent et [illegible] et [illegible]
[illegible] rostro [illegible]
[illegible] morte [illegible]
De formatione quod dominus deus [illegible] In
ista parte determinat de speciali [illegible]
[illegible] et ea facit quod primo de
[illegible] Moyses de [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] de
[illegible] multiplicatione [illegible]
[illegible] dominus deus [illegible] ibi [illegible]
[illegible] dominus deus non est [illegible]
[illegible] per individua [illegible]
[illegible] formationem [illegible]
[illegible] ad productionem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

est locus hic sine delicijs quia
videlicet ipse erat [illegible] formauit de n.
formauit hominem i. corpus hominis
de limo terre i. de puluere terre
commixto ad liquorem aque et
sicut est homo de limo terre ut
memor sue carnis non superbiret
sicut ait ut dicit Josephus terra
illa de qua factus fuit homo rubea
et tenera ut in rubedine integra
caritas et in teneritate carnis
virginitas et castitas qz i. meta.
de bonis homo sue carnis et in
cor casto Et inspirauit in
faciem eius spiraculum i. spiritum de
misericordia caute quem spiritus spiritus[?]
et quid fecit Et denotat spe.
tatis apta dispositio locum corporis
sic aptitudine inspirauit q. i. spiritum
in corpore in hominem qui ei deberet
esse virtualis Et tangit
i. ista hic tres gradus vite
spiritus que anima ut una qua deus
inspirauit in corpus humano de
corpore et sanguine spiritum in
intellectum Et mouit hic iste
gradus post legem sanctitatis dignitatis
qz inspirauit in faciem eius
id est ad animam rationalem spiraculum
quantum ad animam sensitiuam vite quantum
ad animam vegetatiuam Et factus Et factus
est homo in animam viuentem i. sicut
homo sicut animam viuentem et
sicut est homo de limo i. animam
viuentem i. ut inspiraret animam
viuentem Et notandum dupliciter animam

viuentem qz in superius agitur
de productione brutorum de quibus est
communis duplex animam viuentem
atque mortalem i. immortalem et incor
ruptibile Qz sicut dicit salui animam
viuentem est i. medium qz dicit similiter
de bestijs duplex communis est sed non anima
viuentis et non immortalis quantum ad
formam uel corruptibilis Circa ista
notandum aliqua sunt considerande ad
euidentiam huius et aliqua ad infor
mationem animi Et primo quantum ad similitu
dinem sicut quod aliquos videri
et i. formam hominis fuit creata ante for
mationem corporis et creatus est origo
ut anima sibi qz omnes anime fuerunt
ab eterno create qz est falsum in genere
qz non [illegible] in [illegible] fuisse[?] [illegible]
male [illegible] que
corpori cum quo [illegible]
quantum ad [illegible]
alius [illegible]
cum fuit [illegible]
sunt [illegible]
hec [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Quid loquar de seculi hominibus cum
apostolus paulus vas electionis et magister gentium qui de conscientia
tanti in se hospitis loquebatur dicens an experimentum queritis
eius qui in me loquitur christus post damascum arabiam
que lustratam ascendit iherosolimam ut videret petrum et mansit
apud eum diebus 14. Hoc enim misterio ebdomadis et ogdoadis futurus
gentium predicator instruendus erat. Rursusque post annos 14 assumpto bar-
naba et tito exposuit cum apostolis evangelium ne forte in vacuum curre-
ret aut cucurrisset. Habet nescio quid latentis energie viva vox
et in aures discipuli de auctoris ore transfusa fortius sonat. Unde
et eschines cum rodi exularet et legeretur illa demostenis oratio
quam adversus eum habuerat mirantibus cunctis atque laudantibus suspi-
rans ait. Quid si audissetis ipsam bestiam sua verba resonantem et

In presenti parte ieronimus
persequitur paulino dilecto
doctore quem in presenti
tractatu proponit. Et hoc
quo ad personas et patrie tu
gentilium. In parte ista persuadet
eundem ad eundem consilio quo doc-
toris gentium scilicet pauli. Circa
quod dicitur sciendum est primo quod paulus
fuisse magne excellencie cum
magister fuisse ad quem deus [illegible]
quo inventa [illegible] ergo tu pauline
[illegible] domum [illegible]
dilectum magistrum et doctorem
[illegible] incipit id est post
damascum [illegible]
vocatus vas electionis Actus 9.
Item ipse met dicit se esse
magistrum gentium 2a ad thimotheum primo
in quo positus sum ego predicator
et apostolus et magister gentium. Et idem
dicit ad ephesios 2o. Item quod paulus
fuit excellentissimus in sacra

scriptura quia [illegible] quod ipse quicquid
loquebatur non se ipso sed a christo assump-
tus loquebatur non ipse erat qui loquebatur
sed christus qui in mente pauli hospitabatur
et residebat. Dicebat enim paulus
an experimentum eius queritis qui in me
loquitur christus 2 ad corinthios 13. Item similiter
dicebat paulus ad romanos [illegible] Sa-
pientiam dei loquimur que nobis per spiritum
suum revelavit [illegible]
[illegible] quod paulus fuit excellen-
tissimus doctor in [illegible]
Circa quod presentem notandum est primo
[illegible] hec et 2o ad edifi-
cationem et moralem. Dicit enim ieronimus
quod paulus loquebatur de conscientia tanti
in se hospitis id est quod in se habebat [illegible]
[illegible]. Dicitur autem hospes quasi
hostium pedis vel hospitium petens
quia antiquitus qui recipiebat et
qui recipiebatur veniebat ad hos-
tium et ponebat pedem in eo et
confirmabant quod numquam non decipet

alien(um) . Sed hospes tam(en) aliq(ui)
recipit q(uam) ille qui recipit(ur)
Unde glosa sup(er) . hospes qui re-
cipit hospites q(uod) [illegible]
s(er)uit tam(en) ille qui mitt(it) [illegible]
mis [illegible] alie(n)i [illegible]
. [illegible] omnib(us) [illegible] p(er)ueniat
p(ro)ficiamus in uno loco . Q(uar)t(o)
[illegible] q(uod) [illegible] medio
. Unde [illegible] fugiens u(e)l
nullos c(on)stituit p(ro)fectos . [illegible]
[illegible] hospites [illegible]
hospites [illegible] aliquos [illegible]
[illegible] d(icitu)r q(uod) [illegible] . [illegible]
nullum [illegible] legi(tur) [illegible]

mor(alite)r . [illegible] et [illegible] morale d(icitu)r n(on)
[illegible] q(uod) [illegible] fuit [illegible]
[illegible] et q(uod) [illegible] erat hos-
pes [illegible] . [illegible] tam(en) [illegible]
[illegible] hospitatis c(on)-
[illegible] q(uod) [illegible] apte ostendit q(uod)
[illegible] no(n) hospitat(ur) n(ec) requi-
escit n(isi) [illegible] et
[illegible] q(uod) [illegible] eligit
i(n) stare . Quare ambrosius q(uo)m(od)o
[illegible] apis plus [illegible]
[illegible] nos [illegible] . [illegible] q(uod)
[illegible] fit [illegible] qual(ite)r fac(it) [illegible]
[illegible] dulcissimu(m) . Ecce [illegible]
i(n) [illegible] apis in [illegible] dulce [illegible]
[illegible] eius . Sic et [illegible]
[illegible] fit [illegible] cumulat
[illegible] dulcissim(um) [illegible]
et [illegible] . [illegible] q(uod) apis [illegible]
[illegible] sine libidine . [illegible]
et [illegible] natus [illegible]
[illegible] uili [illegible] q(uod) non

[illegible] . Q(uar)t(o) [illegible]
[illegible] q(uod) apes no(n) [illegible]
[illegible] si aranea
faciat sibi domum apud telam
apes fugiunt et recedunt et
[illegible] eligunt sibi domum [illegible]
. [illegible] no(n) p(otes)t in [illegible]
[illegible] . [illegible]
[illegible] . Q(uar)t(o) [illegible] eligit sibi domu(m)
[illegible] sicut [illegible]
que sibi [illegible] eligit [illegible] et
hospiciu(m) in quo [illegible] . Q(uod)
sicut si [illegible] faciat
telam p(ro)p(e) domu(m) apu(m) [illegible]
apes recedunt . Sic si [illegible]
[illegible] et [illegible]
telam [illegible] capiens
cam [illegible]
p(ro)pt(er) recedit . [illegible] sicut [illegible]
domus apu(m) esset [illegible]
[illegible] aranee [illegible]
uent . Q(uar)t(o) fugere [illegible] n(on)
aranea fugit [illegible]
[illegible] unus modus [illegible]
saphiro e(st) q(uia) si in [illegible]
[illegible] ponat(ur) aranea et
in [illegible] ponat(ur) [illegible]
[illegible] aranea et [illegible]
[illegible] ponat(ur) saphirus [illegible]
aranea [illegible]
. statim post moriet(ur) . [illegible]
si [illegible] uerus
saphirus qui [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] aranea [illegible]

sicut seminupredalis sicut dicitur
i pol. li° 12. cap° 22 aut ymmo
magis e converso abscondendo deum
in latino . nō. g. morem d. eccl.
ypo narrat i miracle ypoc te
et e cam narrat ambros
in exam. dicit n. q; no est
ita magna navis in mari
cetra q; fortius cecit q; in de
hoc venire in puppi q; sic ille
postremis applicatur ad infimo
rem qualitatem faciat navi
i mobilem q; manere n° ca per
mittit alterius moveri . nauta
multum timet primo proceleso
iste quantum p. in suis tempus solis
q; p; timori percelle sit magna
tempestas et sit valde debil
talium sunt magna lapidem
ne opposita n. [illegible] et
mobilitate et [illegible] ponere
n[illegible] ita q; p. esset [illegible] pisca
[illegible] lapide tui ad
[illegible] Item
ille lapis [illegible]
monstrum [illegible] sibi adhesit
i mobilitate [illegible] non expo
nitur aperculis maris [illegible]
contingit [illegible] magna
in partibus [illegible] n. disc[illegible]
[illegible] procellas maris i [illegible]
[illegible] in mare
p. i mensam [illegible] debet
[illegible] ad magnum [illegible] sibi expo
ne sui dubium et magis [illegible]
in docendo dubia discipulos p
fuit q; multa [illegible] sibi [illegible]

q; prius nō [illegible] et sic est
magis [illegible] amp[illegible] et
i mobilitatem in illis que continent
ad scripturam et sic discipulus
ita q; ambo sunt i mobilitatem
contra procellas maris i. dubiis
[illegible] scripture [illegible]
[illegible] et i mobilitate [illegible] p
[illegible]. ¶ Que sit [illegible] negas
q; [illegible] vinc[illegible] In hac
[illegible] magistrum
magistrum [illegible] ut [illegible]
[illegible] q; [illegible]
2° [illegible] sap[illegible]
[illegible] ¶ ad
[illegible] c. q;
omnis [illegible]
q; [illegible] aliam [illegible]
[illegible] in aliquo [illegible] ¶ prima
posterior omnis doctrina et omnis
disciplina [illegible]
¶ [illegible] duplex [illegible]
[illegible] qui [illegible] magis [illegible]
vnt in [illegible] [illegible] in
[illegible] ad [illegible]
inventione et sensus auditus
[illegible] ad [illegible] doctrina
[illegible] auditus plus [illegible]
q; visus q; omnis [illegible] quas
2° [illegible] potuit
[illegible] ab [illegible]
p. auditum Vnde aliqui [illegible] sunt
[illegible] qui tamen sunt [illegible]
[illegible] sicut dicit [illegible]
[illegible] de [illegible] qui
[illegible] esset [illegible]
est bonus [illegible]

Viue aut(em) sermonis auditu ideo
precipue deseruit me(n)s ad sciam
q(uia) recipit vocem doctoris ergo
desumo ad ultimum id(e)o q(uod) precipue
deseruit ad sciam e(st) vox doc
toris cu(m) civitates ille multe
p(ro) tractatu ut s(e)c(un)do e(st) g(ra) q(uod) p(ro)ten-
dit Leg(en)s dicens actus vive
vocis sic ipsa viva vox ut a
lia h(abe)t sic vestis (con)latentis
i. occulte energie. Penult(ima) p(ro)du(cit)
i. occulte operationis D(icit) n(on) ab
eo q(uod) e(st) intus et ergo q(uod) e(st)
labor vel operatio Ille d(icit) a(u)c(tor) h(oc)
verbo ergo q(uod) e(st) intus oper
t(ur) inde d(icitu)r engumini q(uia) intus
operantes vel punctes Ut ergo
viva vox in auribus audient(ium)
quandam occultam operationem
et transfusionem. De ore auctor(is)
vel doctoris sonus formatur i(n)
auribus discipuli i. fortius r(ecipit)
formam in intus operat(ur) in sen(s)u
audientem. Q(uod) ad h(oc) p(ro)du(cit)
inducit d(ictu)m cuiusdam orator(is)
et pulcherrimi (con)locutoris
no(mi)ne eschinis vel eschines
penult(ima) p(ro)d(ucitur) iste in qua
eschines q(ui) erat in quadam
ca(usa) cu(m) quodam alio oratore
no(mi)ne demostenes penult(ima)
corr(ipitur) in qua q(uia) succubuit
eschines et q(uia) forte pacto
inter venit ut ambos vel for
te talis erat sapiens superior
... qui succubuit exularet

Ideo dicit eschines exulavit et
missus e(st) in exilium ad quanda(m)
civitate(m) no(mi)ne rodi qui cu(m) i(n) s(cola)
audivit semel quendam lectione(m)
allegatam qua(m) fecerat ille
demostenes g(ra) ipsum t(unc) audie
bat cu(m) multa (com)mendatione q(uod)
ipse audiens suspiravit et
dixit q(uod) si illam bestiam audi
visset sua voce resonante
q(uod) diceret. O si dicta illius de
mostenis (com)placent vobis in scriptis
multo magis placerent vobis
i(n) viva voce. Hic g(ra) p(ro)p(ter)
dictum illius oratoris eschi
nis q(uod) viva vox doctoris
maxima e(st) utilitatis in ac
quirendo sciam. R(espondeo) p(ro)us q(uia)
q(uod) Leg(en)s p(ro)bata e(st) q(uod) qualis sit
discipulus ad sciam debet dilig(enter)
magistrum ingentem et doctorem
Q(uo)d circa istam p(ar)te(m) notandum
e(st) ubi q(ue) dicit Hic aliqui moralit(er)
quantum ad hanc sciam d(icitu)r q(uod) a s(an)c(t)is
(con)fessoribus multum commendatur vox
doctoris et experientia h(abe)tur i(n) s(an)c(t)o
doct(ore) Nam Paulus sic ait ad
Galat. exponens id q(uod) legitur
4o c(apitulo) vellem esse apud vos
et mutare vocem mea(m) q(uia)
confundor in vobis dicit Iste
Scriptura divina edificat lecta
sed multo plus prodesset si de
libris vertatur in vocem ut q(ui)
p(er) epistolam docuit p(rese)ns instruit
audientes magna siquidem

in bonis operibus et operantur prophetarum meritis valebunt non erunt digna eligi et hospicio pro te et ipse scilicet post damascum revertitur iam quando ipse super apparuit ras ei omnibus fuit doctor qui magister et tunc arguit sicut paulus doctor gentium qui fuit hec ingressum in facie septima quod in legis aliis multis magistris dicebat ingressum quod quia non est plenum a uniuersi affirmatur et deinde annos post ierosolimam dum primo quidem quia post damascum et arabiam lustratam id est perlustratam damascum et arabiam venit in ierosolima ut videret petrum et mansit apud eum xv diebus ideo autem mansit apud ipsum solum xv diebus et non pau[cioribus] neque pluribus quia numerus xv continet [illegible] numerum quod potest esse a quo sequitur tempus [illegible] vite spiritus et est quod sequitur octaua etatem scilicet resurrectionem et ideo mansit paulus xv diebus quia erat futurus doctor omnium que expediunt homini vivere pro salute anime et etiam erat futurus doctor resurrectionis omnibus gentibus deinde [illegible] ostendit et resurrectionem est adiutor quod paulus venit videre petrum ut videret eius conuersationem et hoc fuit per tres annos post conuersionem suam [illegible] ipse enim

fuit conuersus illo anno quo in fine quo christus fuit crucifixus et postea in transactis tribus annis et ipse venit videre petrum sicut dicit hic ierosolimam et post annos xiiii id est a sua conuersione vel tempore quo [illegible] [illegible] et ipse magister [illegible] [illegible] ipse assumpsit barnabam et titum et iterum venit [illegible] [illegible] [illegible] ibi ad apostolis [illegible] [illegible] et omnibus [illegible] quod ipse predicauit ut erat conformem [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] ad galatas 2° capitulo id est laborarent in [illegible] in futuris vel laboratum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et primo aliquis [illegible] [illegible] aliquis [illegible] [illegible] ad hanc [illegible] [illegible] [illegible] lustratam mediam [illegible] id est peragratam et perambulatam damascum [illegible] damascus media [illegible] est ciuitas syrie condita a damasco filio dispensatoris abrahe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ethymologiarum est ciuitas metropolis syrie [illegible] [illegible] id est caput syrie damascus arabia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] id est ethymologiarum 3° [illegible]

vestig9 hostis sue nec Et io
xpus non eligit habitacl' i aranea
sup qua dyas9 facit telam
suaz q ppt telam dyali separa
tam no apparet a sole u spicie
q e xpus ipse Cuius n apis
eligit habitare in domo sub
qua aranea facit telam sua
ipedientem eius aspectu solis
in lis Vult n. xpc hre domu
cuius tectu sit ipm celu itaq
medijs mederet mundi picies et
celu qz aia in qua xpc inhitat
sp debz hre aspectu supiore
ad celu. Et no cooprire ipm mas
sione temporaliu rer. Exem
plum in vitis patrum Legit n. in
qdam historia allexandri qz
cu sol accessit ad expugnadu
qndam ciuitatem in qua erant
multi sapientes Cito cosilio
sapientes illius ciuitatis sic dece
uerunt de cosensu tocius ple
bis qz occurrerunt obuiam allex
andro tu ciuitate grossissime
optulerunt et eidem vnu prio
sum lapidem ex parte tocius
ppli obtulerunt et petiuerunt
ab allexandro qz sibi placeret
tantu eis auru donare quanti
ponderis erat lapis qui offerit
Et fuit lapis positus in vna
pte statere Et auru ex alia
sed potuit apponi tm de auro
qz posset a terra lapidem ele
uare Et hita e maior statera
et plus no accidit nisi qz totum

auru mundi potuisset ponderari
illi lapidi qz psapientibus allex
ander miratus e Et tuc illi
duo sapientes qui lapidem
presentauerunt tulerunt terra all
exandro modicum pulueris et
cooperuerunt lapidem et stati
modicu de auro plus pon
derauit qua lapis Et ad hoc
allexander fuit magis miratus
Et tuc sapientes sibi misterium
exposuerunt quorum vnus dixit
allexander tu es lapis iste qui
qz diu fueris viuus totum auru
mundi non ponderabit tibi qz
tu es diues totius Et toti ppon
derabis Sed statim qn fueris mor
tuus et coopertus modica terra
tunc modicu auri ponderabit
tibi et melius valebit qua tu.
Et io cogita de morte tua Alt'
ud dixit tu es lapis iste et
qua diu celum inspicies et dum
verum adorabis et illi seruies
totum auru mundi no ponderabit
tibi qz melius valebis tu sed cu
tuo pus fueris qua totum auru mundi
Sz statim cu aspexeris opparite
terrenarum affectionem modicum auri
melius ualebit qua tu Et ideo
studeas bn facere Et tuc allexander
videns eorum sapientiam illi ciuitati
gratiam magnam fecit multum honora
uit eos Istorum doctrina e nobis
utile ad operandu et sperandu Tertium q
duo qz diu aiam tua habebis ad
deo vnitam erit val...
ad recipiendu xpm hospitem Sz
statim cu eam cooperueris affectio

Tedio corrupat ne desc ipso iactanti
loqui videat. Tho' premit ipsi lo
quetur i Ingenium docile supra
ad p°m ad indiscrete potuisset
inponigere misericordiam dicens Cu
im laudas paulme inquisitio
doctoris vel forte vis ee magi
ster tu ut qui te in doctore co
queat corrupat sic Lo° dices
Ego non dico hoc ad hoc ut i
me sit aliquid tale qd tu
debeas a me audire aliquid ad
disce Qz ho° io dico ad ho° qd
qd studium tuum et solicitudo tua et
ardor tuus vel amor quem habes
ad studium sacrum posse debeat
absque nobis i. contra
vel alio doctore sine nobis f.
sine me Lo° Q Ingenium
docile sic commendat ingenium
et dispositionem discipuli qui dicat
ad hunc ad possessionem sciam non pom
sufficit doctrina magistri Qz ubi
tu facit bona dispositio discipuli
Et macrobius actuum ap sic in parte
et dispositio 2° de anima Item sic
non sufficit in generatione carnali
actiuitas patris sine bona dispositione
ex parte matris sic ut ingnatione
sic non sufficit doctrina magistri sine
bona dispositione discipuli sicut
dicit post epistolam ad galatas
quarto i. apostoli filioli mei quos
iterum parturio Unde dicit Inge
nium docile et sine doctore lau e
qt multum valz ad scientiam obtinere
dicens sciens ingenio discipuli

Et quantum ad hoc dicit Lo°
non qd inveniatis supreme si quid
quaeras i. tua diligentia inquisitione
consideramus Et tunc me duxit Lo°
quidem sile ei qui dicat sic inge
nium se habet ad doctorem sicut cera
ad formationem alicuius figure i
cera Qz nec ita e qd ad sciendum
intr ducendum sciam in cera no
pom requirit ars bona mar
hific et plasmatore Qz cera
molicies ex parte cere vel alias
i. ex parte eius et tota ista bina in
ex parte do i. Ingenium docile
Cui quando bonum et uo° sum paulinc
quondam videri inquisitionem ingenii quia
quaeris tu habes ingenium docile
consultum vz habes cor ut cera
fluente quae est multum vz Qz omnia
ista non sufficit sine doctore
qui bene qz sicut cera mollis ad
formatione ita ingenium docile
doctore Qz cera mollis manu
operatoris et plaste e bene impo
et intellectus tom qui ex cera si pot
sine rem actum non nudavit sine man
malis plaste vel formationis
gratia ut ingenium docile nisi for
mati sale ex parte sine doctore sic
et p° nonnulli aliq beale. Tho' mole
quantum ad bene in Ingenium compo
dixi et genium q. natus genitu
ra abintus hic ubi hic philo
sophus hic plastes i. formator
vel figulus et dicitur a plasmo
as quod e formo formas vel a° m
alias ab ho° vbo graeco plasi qd
e manibus compono et fingo

sed quod ipsorum studium nomine prelatos
a 2a persona phili psti qua
quod est perplaste Item morale non nondum
est quod Iacobus tantus et talis beatus
tam singularis loquitur dicens sic nos
esse sufficientem doctorem quaerebamus
in quo informatus omnibus doc-
tores non qui superbe docent
et de sua doctrina se habent
assimilantur quod dicta est vipera q.
in pariendo Item pariendo mo-
ritur Et ideo etiam dicit Plinius
quod parit bene 12 filios quos
non sufficit nutrire et antequam
omnes pariat moritur Sed aliqui
sunt ingressi qui pariendo filios
in scripturis suis id est filioli mei
quos iterum parturio moriuntur
quod docendo intenta attendunt
superbiam quod ipsi spiritualiter mo-
riuntur ita quod pariendo prius se
habent non eo quod videntur sibi tot
auditores et tot studentes
quos de omnibus non sufficiunt
nutrire unde nec unum semper sibi
sufficientes nutrire Item tales sibi
doctores quod non ipsi sunt ad
fructum boni discipuli Aliqui
enim dicunt quod vipera pariendo mori-
tur quod filii interficiunt eam
Eodem modo doctores superbi
pariendo scientiam in mente discipuli
moriuntur quod agnita scientia eorum
sunt superbie interficiunt ipsum de
quibus dicitur quod littera occidit
spiritus autem vivificat Item

superbus doctor potest similari Sathanas
et superbia et superbia generat
interficit eum ¶ Item ut sequitur
Paulus apostolus ad Corinthios cu-
malicilis In ista parte ut su-
perius dicebatur Iacobus commendat
literam sacri eloquii Et tamen sunt
quod primo commendat sacram scripturam de
magna utilitate 2o magne
auctoritatis 3o magne difficultatis
2a pars incipit in prologo super
3 ubi Hieronymus dicitur solo nescitur
utilitatem sacre scripture probat
quod fortitudo 1o quod munit contra ve-
nenum erroris 2o quod perficit
officium pastoris 3o quod alleviat
ad tedium laboris 4o quia
cunctis defectibus expedit persona sta-
tus et operis 2a pars in ad
Thimotheum secundo 3o ubi tunc
incipit 4a pars incipit ibi
Cuncta quecumque scripta sunt
per spiritum et utilissimum sine quo
scripto possumus precavere omne im-
pedimentum nostre salutis et destruc-
tionem obice ad salutem Sed
sacra scriptura est huiusmodi ergo
liber sacre scripture est utilissima
quia maior Sed in prima Iacobus
de Paulo qui dicit Actuum 22
et dicto gloriatur quod didicit legem
Moysi et prophetas ad pedes
Gamalielis et armavit se
armis spiritualibus talis sacri elo-
quii et melius nec quibus
hereticis docet confidentibus Item
eloquia sacre scripture sunt arma

potentissi[m]a dic[itu]r ¶ Item
in scholis reaparuit origine sic
dicit ysid. i8 eth. 3e c. 2o q[uod]
ex ipso vocabulo manife[stu]m est
¶ Item scholastes s[er]mone greco l[ati]n[u]s
[vo]catus d[icitu]r ¶ Syri dicti
sunt a Siro qui fuit nepos a
brahe ex cetura ... q[uod] ve
tus assyrios vocamus nunc
syros apte tam appellamus
¶ Vel d[ic]ta est syri abraam qui
fuit g[e]n[er]ius a sem et q[uo]d mo[r]tuo
ponis fuit damasci ¶ Om
n[e]s assirios syri et assirii ap[u]d
q[uo]s aliquando fuit monarchia mu[n]
di ¶ Ass[er]mites d[icu]n[tu]r a semite fr[atr]e
tuchyni qui fuit de eth[n]ibus e
gyptiorum qui in syrios p[ro]fecti
apud sydone regnaverunt eam q[ue]
p[ro]dium semitam appellaverunt
¶ Arabes p[ro]pt[er] sue sabei dici
a saba filio ... ysid.
i. li. c. ¶ Arabia idem
e[st] q[uod] sacra eo q[uod] regio thu[ri]fe
ra et odores gi[gn]it ¶ Palestina
ipsa fuit idem q[uod] philistei q[uod]
q[uod] licam s[er]mo ebreus non
h[abe]t ¶ Et pro eo ph[ilisti]m g[rec]o utitur
¶ Item philistei d[icu]n[tu]r acci[den]t[al]e ph[ilisti]a
¶ Unde et alophili d[icu]n[tu]r i. alie
nigene ob hoc q[uod] semp[er] fuerunt
inimici isr[ae]l et longe ab eorum
genere et societate separati sicut d[icit]
ysid. q. ethi 3e c. 2o ¶ Unde q[uod]
dicat ysid. v[i]d[elicet] q[uod] hebrei h[ab]e[n]t
p ... litt[er]as duplicatam
f p ph ¶ Item in hac lectione e[st]

unicum nomen manifestantis g[e]n[us]
p[ri]mulum tirto qui ut d[icitu]r ysid.
i8 eth. 3e c. 8 e[st] mons dictus
ateme... eo q[uod] nubibus ex[ce]l
lentissimus candidatus e[st] ¶ Item
sancta ... lingua orientali s[ecundu]m
assyrios et medos d[ic]ta est
sig[nifica]t candidum vel niveum ¶ Item
in hac lectione e[st] unicum nomen
fluvii s[cilicet] physon amnis
vel idem est q[uod] fluvius e[st] unde
tr[an]smissa amne i. fluvio
physon qui alio no[mi]ne dicitur
ganges ysid. i8 eth. 3e c.
10. Ganges fluvius q[ue]m
physon sacra scriptura commemorat
de paradiso exiens p[er]git ad
indie regiones dictus aut[em] phy
son q[uod] ca... i. copia dicti flu[vi]i
magnus sibi i... implet
et efficit unus ganges aut[em]
vocatus e[st] a gangaro rege
indie et ut dicu[n]t a ... amnis
ab amenitate ita q[uod] idem fluvius
amnis physon et ganges
posuit aut[em] lectus duplex
nomen ut unum p[ro] uno et aliud
p[ro] ad nomen ... tr[an]smi
ssa amne i. fluvio physon
¶ Sicut si diceretur tr[an]smissa vel
p[re]scripta amne sethane i.
fluvio sathane s[ecundu]m qui sethana
d[ici]tur ita e[st] tr[an]smissa amne phy
son vel fluvio qui vocatur phy
son ¶ 2o e[st] circa hanc lectionem
nota vel fluvio aliquo morale
¶ ... unum excepte pauline ¶ ...
excepte lectione s[cri]psit in pau
lino lectione inquires alios

ut possent attingere ad intellectum
scripturarum divinarum sine doctore
Qui tamen aliud [illegible] dicit Seneca
de quodam doctore qui multorum
sapientum qui sic fecerunt [illegible]
qui ad primum in scientiis singulis
ad summum sine doctoribus ascenderunt
qui quamvis magnam subtilitatem
ingenii viam [illegible] de se ipsis de
berent proficere in scientia sapien
tie a magistro Unde nam ab ore
maiori discit quam minor
Ideo non tamen ad virtutem perveniunt
quod hoc quod scientia et ascen
dere possit per se scripturarum sacrarum
intellectum contingere per se ipsum
quod ipsum Jeronimum doctorem
Nam a magistro sacre scripture
Christi loquendo et dicendo et
exponendo qua via debent at
tendi ad sacram scripturam. Decem
ita homines per se in intelligendo na
tiones Nam inter omnia alia
illa que sunt maioris rationis magis
sunt magis ingeniosa et pru
dentia sicut dicit auctor sicut
[illegible] in moribus aspicere et for
mis quorum opera sunt ita uti
lia quod ad similia facienda sen
sibus hominis non attingit Un
de natura supplet in omnibus sen
sibus et ingenio quod vi in omnibus
defectum in sensu et magne
considerationis hominis Eadem
modo studentes sapientiam
requirunt in singularitate sensuum
sed non supplentes Et similiter
docentes ad ipsam [illegible]
quam quod illi sapientiam
et super doctores [illegible] ma
[illegible] sapientie et frequentes in
tegri et docte quod in multis
defectum imponit similiter sup
pleat in omnibus in [illegible] in ea [illegible]
greca sicut dicit paulus
qui habet [illegible] magistri vitales
divinarum scripturarum [illegible] a
[illegible] Optia [illegible] et
simplicius providentiam [illegible]
natura [illegible] formicas de qui
bus dicit plinius quod sicut [illegible]
[illegible] quarum una
alias et una [illegible] que sibi
aggregant sibi [illegible] sapien
tiores et maiores [illegible]
via ad hoc ne [illegible]
[illegible] sapientes semper
suo [illegible] sapientiae
nores a quibus [illegible] ad
[illegible] quamquam
in domo sua minori [illegible]
victu sic doctores semper sequi
templa et vestigia sapien
tum alias ille qui non querunt
doctorem [illegible] sua [illegible]
confundit committit se labi fa
cile in errore et specialiter
in sacra scriptura in qua error
est mors et interitus anime [illegible]
[illegible] qui per superbia [illegible] doctores
[illegible] hominibus non querunt
credit sicut [illegible] doq
[illegible] physiologus in libro de ele
phante [illegible] non [illegible]

ethyopie & minore magnitudinis
Basilisc[illegible] ut 20 cubitorum magnitudinis
& habet quasi 10 vel 12 caudas et
capita plura & multum impugnat
elephantem. Nam cingit eum
ipsum atque & mordet eum vero
et fugit sanguine cui bibitante
post longum conflictum elephas
debilitatur tractatu sanguinis
et cadit super draconem et mo
riens suum interficit occisorem
Sic eciam quibus ad tantam pervenit
contrarium quod invidia motus suum
cohereat et magis insipientibus
similibus quam ab ea que fidei sunt
Sic quibus eius doctrina recipi
tur sit corruptor & corruptus et
docens & doctus perit et mo-
ritur. ¶ Item sunt aliqui nefan-
di beati qui faciunt sicut cocho
drillus de quo dicit phisiolo-
gus quod si cocodrillus invenit
hominem iuxta litus maris inter
ficit ipsum & postea plorat
super eum & compatitur sibi & de
vorat ipsum. ¶ Ita similiter quidam
sunt qui primo occidunt aliquem
male docendo et postea plo
rant super eum et compaciuntur
sibi dicentes nos male fecimus
quod ego male docui te et tu male
didicisti. ¶ Et 3o devorant
ipsum quod docent eum peius quam
prius ut error posterior sit
peior priore. Quibus autem liber
vindicat tales nefandos docto-
res ne talia dogmatizent est

ille heresis in propriis mentibus magis
Dicit ut plinius libro 20 de natura
bestiarum mundi quod sub lingua rabidi
iacet alius alius quidam vermis
qui dicitur [illegible] lecto qui facit ra
bidos et fatuos quo extracto
cessat morbus. Similiter sub lingua
hereticorum in invidiorum iacet vermis
invidie qui facit eos rabidos
et fatuos nec cessat morbus
nisi extrahatur ab eis vermis q
invidie. Et est valde periculosum
accedere consilio talium invidiorum
quia ipsi non respiciunt recto oculo
sed obliquo [illegible] & morti
aliorum congaudent ipsum assimilantur
aspidi de quo dicit [illegible]
Que postquam socia sua occidatur vel
offendatur ab aliquo insequitur ipsum
ubique locorum & si fugeret inter
magnum populum ad ipsum mittitur
sibimet te et occisorem sue socie
occidere. Cui dicitur natura vene
num ne possit tamen sue nature
nocet per oculos in temporibus
& in fronte & ideo non potest videre
ad hominem faciem directe sed oblique &
cum invenerit aliquem ad intuitum
eum ducit. Sic eciam aliquibus beatis
invidus sentit sociam suam sive
[illegible] invidiam esse offensam
[illegible] videt aliquem in [illegible]
fiat in [illegible] illum eius & obliquo
oculo & mittit ubique locorum
inveniat eum [illegible] continua
eum offendendo vel invitendo vene
num peius doctrine vel quam non potest

[illegible] remittendo [illegible] infa
me [illegible] sibi et [illegible]
[illegible] alia [illegible] est
[illegible] assumptum
s. beatorum in [illegible] Ubi
[illegible] magnum [illegible]
magnum [illegible] assi
[illegible] et [illegible] tangit [illegible]
[illegible] ultimo [illegible]
[illegible] non noret [illegible] mar
[illegible] que sunt gentes et [illegible]
[illegible] [illegible] et
[illegible] ibi [illegible]
[illegible] sunt [illegible] nacio
Item [illegible] illis [illegible] regionibus
[illegible] ostendunt exempla
[illegible] de
legitimo [illegible] marci
[illegible] in alias [illegible] filias
[illegible] ne [illegible] legitti
[illegible] exponit eos
[illegible] et [illegible] illi non [illegible]
legittimi [illegible] uxoris [illegible]
[illegible] Si aut
[illegible] quoniam [illegible]
[illegible] Tercio [illegible]
[illegible] vestigia [illegible]
[illegible]
[illegible] multi [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] illud [illegible] ille
[illegible] vestigia [illegible] pauli

[illegible] ab assumpto [illegible]
[illegible] beatorum Et si contingat
aliquid [illegible] [illegible]
tem an [illegible]
[illegible] ille [illegible] ab
assumpto [illegible] et [illegible]
[illegible] in errore [illegible]
nos [illegible] [illegible]
[illegible] vestigia et [illegible]
[illegible] nec [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Illi aut [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] [illegible]

pptem qz est intus ierosolimam et ab
dictam hic sicud ad galatas in a-
rabia uisitat semper auibus inter
sunt inquid est inter unica fil
q. qui sucessit sicut dicit Plinius
libro. uz iam expletis 400
annis congregat ligna aromatica
rostro et igne succenso ingre
ditur et comburitur de cinere pulue
nascitur uermiculus qui crescit et
producit alas et efficitur auis
Ierosolima id ciuitas ut narra
tur Iudith sic narrat ysidorus
14 ethymologiarum est in syria
quam condidit sem filius noe et
uocauit eam salem. Et ipse
sem fuit et rex [illegible] et nai
melchisedech rex salem et tenuit
tenuerunt postea iebusei ex
quibus sortita est nomen iebus
et sicut duo nomina copulata
iebus et salem uocata est iebu-
salem quod postea dicta est ierosolima q.
tempore [illegible] sacerdotis
salomonis et [illegible] sa-
lomonis. Et [illegible] corrupta
uocatum est ierosolima. Et postea ab
helio adriano qui eam reedifi-
cauit post mortem christi uocata
est helia a suo nomine. Antiquitus au-
tem temporibus salem uocabatur
luza et uisione iacob uocata
est bethel i. domus dei genesis
28. quod prius luza uocabatur ap-
pellauit bethel. Unde sunt
nomina iherusalem ierosolima luza
bethel ierosolima iebus helia

Notandum quod specialiter fuit ad
confirmandum eum apud petrum de euangelio quod
sibi mandabat eo offitio pre-
dicare et de christo et non solum ex
commissione sicut paulus stetit
aut paulus apud petrum diebus
14 ut ministrantes ebdomadis i. sep
tem dierum. Item hic ebdomas
hoc ebdomadis est tempus i. dierum
et dicitur a septem quasi septem
[illegible] [illegible] et ebdomas
quod est dies i. septem dies. Et ebdo-
mas est tempus 8 dierum et dicitur
ab ebdo quod est octo et domas quod est
dies. Stetit ergo paulus cum petro
14 diebus ut ipse dicit augustinus
pro hoc ut dominum super ad in
ueniendum perfectissimum ministrandi perfe
ctationis pauli quod ipse instru
endus erat et futurus predicator
corporis quod expectauit saluum [illegible]
quod dies sunt in uita quod [illegible]
per x dies et est corpus quod pertinent
ad etatem resurrectionis quod est
octaua etas ut alibi et quod sonat
in eadem temporibus ebdomadis
sicut uetus testamentum quod precessit
ueteris testamenti obseruabat diem
septimam ebdomadis sicut nouum
testamentum quod precessit noui testamenti
octauam obseruat diem resurrectionis
christi i. dominicam et octaua statim
Et sic semper ergo paulus erat
in stetit cum ministrans ebdomadis
et ebdomadis et ministrando utriusque
testamenti Et hec uidetur sentire glossa
psalmi in principio a dicit precessit noui
testamenti dominicam ebdomadis i.

octonario obseruat in octaua die
ver[?] & octauo semp̄ exaspe
rant octaua metis gradibus
Item B. fuit electus quindecim
septima mouiertur fortuna
erit resurgencia Et prout in
veteri testamento distinctum est ab eo
deus i septenario quod obseruabat
septimus dies septima septimanam
septima mensem septimum annum
et post septimum annum septime
decadis celebrat annum iubileum
Et in quinquagenario vtriusque testa-
mentum et vetus testamentum Et
nondum aliquid mole Item
tantus eminens doctor sicut
fuit paulus apostolus voluit
conferre de euangelio cum petro et cum
aliis apostolis ne quod ipse inuenit
dispensaret nec quod aliquod ab
eis discit quod ipse venit de
stabilis vite esse Et fuit in ra-
ptus usque ad tercium celum i vi
sionis & audiuit archana
que non licet homini loqui Et
ideo non aspernabat ipsum qui
doctorem intra Unde hoc ideo fit
ut nobis possit exemplum dilit
inquirendi de salute in anime
Et istud fuit vnum de motiuis
quare essem nouicius audiui se
mel ubi tunc ista quod viuat
me predicatoribus & nobis amici
bus meis recedo deo frater
egidio quod si quis iudicibus volens
redire ad fidem et exponens
votum suum propter quod conuerterit
& dedit sibi magistrum quietem in
formet quidem solum verum
que in ipso est conscienciam et
ille informat ipsum i malis
possibus qui tamen putauit bene i
fecerit Cui proposito quod i tali
necessitate respondit ut vnde fit
desperatus Respondit frater egidius
quod sic fecit multa quod vna
ex eis fuit quod non dubitabat se
recessisse tutum de gracia salute
Unde esse solliciti & conferre cum
solibus exemplo pauli ut supra Et post
nos Et paulus doctor egre
gius et sollicitus semper ad in
quirendum fidem et credituri
magistrum in paruis eloquiis &
est satis vtile ut ille qui debil
est et fragilis appodiet se ad
illum qui fortis in vniuersitate fluminum
paruulus i mar sil aut albi quod
tantis fluuius creat taborenis
aliquid neque frenetiquus
aliquis Item quia in sacra
theologia sicut dicit Aug. de
doct. c. 2. Et ideo ille qui fra
gilis est in sacra scriptura debet
appodiare se ad illum qui in
eadem instructus Unde Iohannes
euangelista cum fuit instructus a
christo in cena super pectus eius
recubuit & quieuit i mens
quod quilibet debet quod doctores
se meliores in sacra scriptura in
eius pectore requiescat Et
Christus in malis Item i mani
est quidam possibilitas vnius

ipsum et ipse eum et ipse obedit
sibi. Sic igitur patet similiter
erroris hominibus. Augustinus [illegible]
lapsus principaliter prelatis
meis. Et hic est iterum error
lapsus [illegible] temptationibus
bus. Sed doctores [illegible]
et [illegible] [illegible]
[illegible] et illud [illegible]
fuit ordo legis antique et
novi testamenti et etiam ut [illegible]
est quod doctor [illegible] sequitur
et quod ei obediat [illegible]
Aliud [illegible] Leo
[illegible] Paulus
ut doctores in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] informant doctores
[illegible] quod etiam debet dare
[illegible] docta [illegible]
[illegible] [illegible] nephandissi-
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] occultant
sibi [illegible] docta
[illegible] et
timent [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
ad [illegible]
[illegible] nephandissimum [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] docta [illegible]

confirmat [illegible] [illegible]
non sanctitate [illegible] Ieronimus super
Leui. Et [illegible] [illegible]
confessionem ut [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] et lingua
[illegible] venenum [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] in lingua quo
[illegible] dogmatizant [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Et sic dicit [illegible]
[illegible] lingua [illegible]
[illegible] venena
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]
et sic [illegible] [illegible]
[illegible] inflammat
venenum [illegible] [illegible]
[illegible] et
[illegible] et in [illegible] inflammatur
[illegible] [illegible]
[illegible] dogmatizat [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] Ieronimus
in [illegible] c. 12 [illegible]
multos [illegible] in regione

elephante venante. Accedunt
enim ad desertum ubi due virgines
eo nude psallant et in tribus re-
solute quarum una gladium fert
et alia alveolum magnum aut
aliter cantant quarum cantu au-
diens elephas venit ad eas
et lingit earum mamas dulce-
dine cantus more obdormit
elephas. Et tunc una perforat
gladio guttur vel latus alte-
ra vas colligit sanguinem eius
quo tinguntur panni quos pur-
puram appellant. Li. 16°
ethyopes i. demones nigerrimi et
teterrimi. Verum est tamen quod ethi-
opes istum moraliter non
accipiuntur ipsi non depingunt
demones albos et sanctos nigros.
Sed tamen quod per ethiopes que
intelliguntur dyaboli qui volen-
tes capere elephantes i. homines
magnos per reputacione et
[illegible] adducunt ad deserta sine
fructu quod non reficiunt humanam
mentem sicut nec fons [illegible]
nec [illegible] visu exterius i. parent
hominibus duas mulieres virtutes
i. superbia et vana gloria que
dicuntur virgines nude nuditate
virtutis. Et dicuntur virgines fatue que
in vasis suis oleum [illegible] [illegible]
[illegible]. Hoc sunt fatue vir-
gines cantantes et applau-
dent spiritibus doctis in suis [illegible]
[illegible] [illegible] sibi. Hoc est valde
[illegible] tu speculans [illegible]
[illegible] [illegible] tam subtilem

[illegible] obstinate [illegible] textum
intelligis tamen potius intrare [illegible]
ipsum sine doctore quod contingit
in sacra scriptura que est textu sa-
cramenti. Et sic faciunt ipsum obdor-
mire et sic applausionem assu-
mere et tunc superbia perforat
latus dextrum quia sibi ex
textu intellectum et manibus gloria
sanguinem vite spiritualis extrahit
et eum in sacris scripturis spiritualiter
mortificant. De quibus dicit apostolus
existimantes se esse sapientes
per superbiam et inanem gloriam
stulti facti sunt. Et alibi littera
occidit spiritus autem vivificat. Sed
in sacra scriptura est textum
[illegible] est in profundo [illegible]
Unde dicebat [illegible] [illegible]
blandiens [illegible] [illegible]
[illegible] horror et [illegible]
[illegible]. Et ideo quilibet debet ca-
vere [illegible] doctore qui ipsum
[illegible] in sacra scriptura et eum
tunc [illegible] [illegible]
Et ideo qui sic [illegible] docet
cum debet sequi et [illegible] sic
legitur de elephante sic dicit Solinus
et est [illegible]. Cum non [illegible]
git [illegible] sub [illegible]
occultam quam venatores ad
hoc faciunt ut elephas ibi
cadat. Tunc [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible]
ipsum fortiter. Alius vero venator
tunc veniens [illegible] [illegible]
et dat elephanti [illegible] [illegible]
et [illegible] et sic facit per iiii^or
dies et tunc elephas diligit

ista querere et semper vita vivit
nullis re repletus illecebris nec
appetit amplius quia nec vatem
flagitat sola vivit alimonia
quam tellus sine cultura producit
Sunt et quod nulla medicamina
nullus apud illos medicine usus
quia parsimonia est illis medicina
Et longeva sanitas usque ad
mortem qua meta senectutis
portavit Sunt nos pauci fili
continua spectas nullus alte-
rius superioris nullus ditior nulla
iudicia quia mala nulla coerci-
gendas Et una genti lex est
inter eos nullum litigium nulli
intendunt [illegible] quia non terram
colunt nec venantur nec aucu-
pantur nec piscantur nec lavant
sua corpora quia in undis glacia-
libus non sordescunt semini vino
dedunt edificia non construunt
Et in fossis terrarum aut spe-
luncis aut cavernis montium late-
bris habitant Idemque locus
quo vivunt prestat quo non mo-
riuntur sepulture non querunt pan-
nis amictu nec colore fucatu
in colorato Et papiri tegmine
membra velant nec in augenda
pulchritudine plus affectant ipsi
quam in habitu corporis quia nati sunt
inter eos, quod nullus possit apud
nec corrigere Sed ornamentorum
cultum magis deputat honori quam
honori Non sunt apud eos
fornicationes incestus adulterium
nec aliquibus cubilibus non gigne-
re pluribus amore carnis non

serviunt bella non gerunt Et
pacem moribus non viribus
confirmant Non sunt apud eos ludicra
spectacula nec circensia drammata
non ludi circenses nec theatrales
Et per mundi ornatu non
hystrionum delectabile spectaculum non
expectant incendi ipsi nec pug-
nare cupiunt ut species pugnarum
contemplentur Simplex apud
eos corporis eloquentia nec phalerata
rethorum facundia Et cunctis
omnibus semper parcunt non mentiuntur
varie et discordantium philosophorum
dogmata non sequuntur Et corpo-
ralia est qui invicem non iniuste
habent nec iuste templa non
ornant nec altaria nec in
honorem dei nec pecudes mactant
sacrificiis et dum quod deus verbo
operatur orationibus [illegible] omni cu-
ltu est [illegible] filii nec
delectatur Scimus enim ut aiunt
deus est hoc mundum creavit Ipse
regit atque alit omnia ipsi fatentur
sic venari in [illegible] delegit [illegible]
[illegible] Et quidam aiunt deus
ipse spiritus atque mens est atque
in [illegible] atque re-
[illegible] musica Et religio-
nibus [illegible] et [illegible] actionibus
placatur Et Didimus Ut gen-
tilibus de Bragmanibus quod lon-
gevi sunt vivunt enim .180. annis
quod mundicia et bona complexio-
nis [illegible] apud quos non est al-
nam [illegible] non [illegible] Sed ve-
[illegible] familiaritate dei et

nidificaverit ovat in loco suo
pro ipsa manet inter fluentes
iam quo fluvio vel dividit
accanius vici aut insectatur
ad uxores suas mense iulio
et augusto et manet cum eis
per quadraginta dies et iterum remanserint
cum qua uxore duos genuit fi
lios non amplius iam accedit
ad illam nec illa alii viro ap
propinquat quod corpus multa vere
gi ospite. Cum autem contingat sedem
mutavit ipsas esse usque ad v an
nos transit ad illam viro eius
et non amplius. Cum usque ad finem
quinquennium non fuit propter hoc
[illegible] tamen non est regio
corporum. De illo Didimo qui
tempore fuit alexandrinus nati
onis locus qui in libro de viris il
lustribus fuit allegandus
qui captivus a parva etate oculis
caruit et obscurus eorum quod igna
rus tamen fuit [illegible] prebuit ut
dyalecticam et gramaticam que
maxime visu indigent usque ad
plenum didicit qui plurima no
bilia volumina conscripsit. Unde
patet quod difficile sit credere quod
iste fuit ille Didimus qui hy
storiam de bragmanis conscripsit
[illegible] ystoria [illegible] ysto
riam quod [illegible] unde ille Didimus
cecus non potuisset plus de
eis loqui videre nisi propria ab
alio audivisset. Elamite
primitus [illegible] fuit [illegible]

secundum [illegible] fuit namque in una parte
persida et dicti sunt elamite ab elam
primogenito sem. Unde Ieronimus
elam est regio persidis.
Babilonii per [illegible] sunt
gentes civitatis Babilonie mesopo
tamie quia edificavit [illegible]
post statim diluvium nemrot
[illegible] quia postea
semiramis regina ampliavit
murum quod urbis [illegible] et cocto
latere fecit que suscepit vocabulum
a confusione eo quod ibi confusa lingua
edificantium turrim. Caldei
qui alio vocati sunt caldei se
cundum dicti a caleth filio nathor
fratris abrahe [illegible]
Medi ut dicit ysidorus ethimologiarum
sunt dicti a medo rege athenien
sium qui post mortem [illegible]
orientis plagam [illegible] ibi
quod media urbem edificavit
gentemque medorum suo nomine
appellavit fuit [illegible] medus
filius [illegible] Iason filius
[illegible] regis et filius pellei
qui expulsus fuit et recessit
cum uxore sua medea et post
mortem Iason ille medus
vero athenas [illegible] propter [illegible]
partem orientalem asye quam [illegible]
egyptum et ibi gentem subiu
gavit cui nomine suo imposuit
Assyrii dicti sunt ab assur
filio sem qui ab eufrate usque
ad indorum fines omnem in medio
terminus regionem et [illegible] gens

Unde dicit Sal[omon] ... panem contra faciem ... ut laborem ... servire ... quoque ... labore ... [illegible]
et quecumque ... propria ... [illegible]
... [illegible] ... imperia
... sibi ad labore ...
... [illegible] ... ad opus ...
... contra ... [illegible]
... [illegible] ... convenientia ...
medici quo ... [illegible]
... [illegible] ... noluit ut sibi
... quod peccasti ... [illegible]
... [illegible] ... sibi ...
... [illegible] ... tibi ...
... quia peccasti ... [illegible]
... [illegible] ... esse ...
... erit tibi labor ...
... [illegible] ... sustentationis ...
... labore comedes ... labore ...
... quia peccasti ... noluisti
... molestiam ... [illegible]
... [illegible] ... molestiabis.
... spinas et tribulos germinabit
... [illegible] ... angustia et molestia
... [illegible]
... [illegible] ... pena ... [illegible]
... [illegible] ... actum ...
... [illegible] ... Et ...
... dolor et angustia ... in opus ...
... [illegible] ... quod ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... quod in ... [illegible]
... [illegible] ... indignitate ...
... [illegible] ... efficiens ...
... [illegible]
... dolor et angustia ...
... [illegible] ... comedes

... bestiis et ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... tu ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... ad quod ... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible] ... corruptione ...
... [illegible] ... panem
... [illegible] ... in ... qua
... [illegible]
... pena ... [illegible]
... est pena ... [illegible]
... [illegible] ... dispositione ...
... [illegible]
... gratia ... [illegible]
... [illegible] ... pena ...
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... Et ... [illegible]
... tu ... [illegible]
Et ... [illegible]
... [illegible]
Et et ... [illegible]
... pena ... [illegible]
... [illegible]
... pena ... [illegible]
... [illegible] ... Et ...
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]

quam fuerat subiecta misere vivo
mus. Voluit magister Eciam eo quod
non esset sponsus futura creaturarum vi
uencium. Alias non inest Eciam ca
lamitas quia calamitas est mal
orum destenaciones quod adam et in suo
corpore miseria transfusa in posteros
quia illi quorum non est calamitas
et miseria sunt et ipsi miserie et
calamitati subiecti quia non sunt me
liores conditionis vnde quod sua prima
conditio adesse non Alia pena est
transfuso mortalitatis in posteros Vn
fecit quod dominus deus ade et vxori
sue tunicas pellicias et induit eas
quas fecit deus sic dicit aug
in istis angelorum in quibus ut dicit
glosa mortalitatis mortalitas que per
peccatum debita fuit signatur nec
quod prius non erat mortalis Nam pel
les abstrahentur de ali mortuis
sed prius viuentes Sic mortalitas
inflicta est homini per peccatum quod prius
poterat non mori in statu innocen
tie De et ait Ecce adam V
porum peccati repeticio ut pateat
quod pena iuste inflicta est Et dicit
tangit quia prima tangit ipse 2o
ostendit quod homini non peccatum pena sensus
et afflictiua est illata sicut
supra patuit sed et pena dampni
Tercio i. Nunc quod ne forte etc. de
ergo ait sed tota trinitas dimarum
personarum sed dicit glosa quod non
pro id quod sequitur Ecce adam factus est
quasi vnus ex nobis sciens bonum
dampnum ipse inter ironice ut velim
prouincia dicitur adam tamen
transfluxus est et comedit de ligno vetito
ut esset sicud nos sciens bonum et
malum et ecce nunc videamus qualiter
vestitus sit quod est vnus ex nobis
sciens bonum et malum Il Per
exponi quia ecce adam factus est
quasi vnus ex nobis quia sicut sciui
nos bonum et malum per scienciam ita ipse
sit per experienciam quoniam quidam diuas
in signum cui quedam puelle temptabat
quedam expertam Landreas apostoli
effigie peregrini accessit ad ianua
palacii episcopi cum diuas volens eum
experiri fecit sibi mouit questionem
videlicet quanta est distancia de terra
usque ad celum cum apostolus diceret quod
videbat ipse ad istam questionem quod ipse
probauit quando quis audito statim e
uanuit Similiter sic adam sciuit
bonum et malum per experienciam quia
vtrumque expertus fuit Pos ultio
illacio penie dampni dicit Nam
deus nunc quod ne forte etc. Dicit
aug quod debet suppleri mitteri supplendo
vnum videte et cum li ne ponitur ipsi
ut sit sensus videte Ecce forte
adam mittat manum suam et su de
li ligni et vi. in eternum eiecit et ei
Collocauit et cherubin i. plurem
anlorum de ordine cherubin de
putauit in custodia paradisi ut co
hiberet plurem diabolum ne amplius in
paradisum intrare possit Item po
suit ibi gladium flameum versatile
ut cohiberet potestatem hominum ne pos
sit amplius intrare paradisum sed
fuerit gladius versatilis ex
utraque parte scindens dicit quidem

confirmavit diuinie maledictionem tempore
diuinum et cognovimus deum dest
erit Dixitque cayn ad dominum
Ubi ponit · l · ..m · primum caym · f · i ·
· primum factum quod de dei anima diffisus
est sic ..... qui postea tradiderit
mortem de anima dei diffidit an
legitur sic respondit dicens Maior
est ..... dixit caym quod erit aut
moyses primus caym desperacionis
pene relaxacione ac ondat
· caym filium dixit qui vindicet
dixit ad dominum maior est ini
quitas mea quam ut veniam merear
Ubi dicit augustinus caym mentitus
est maior est pietas quam omnis
iniquitas Unde legitur caym sic
dicit Josephus quod maior est ini
quitas quam venia quod in ventre
..... de quo nescio tamen sicut me
..... Et statim dicit quod caym
nullam veniam meruit et ti
..... egit Dixit ergo
caym Ecce eiicis me hodie a fa
cie terre quam ..... velis in ipsa
..... Et sequitur Et a facie tua ab
..... et ero vagus et profugus
· igitur est anima tua ..... da
me ..... · quia · ecce sic fecit quod
semper de die in die deterius egit
· Et deinde Originem desperacionis de
..... anima est presentancia in pecca
..... quod qui invenerit me occidet
me · i · sic · ..... inveniat non po
..... mortem quod tu pri
..... me ab adiutorio
tuo de quo caym ....

aut caym occidi · quod · ..... sibi
..... quod quicumque peccat
..... torquet Cap. xi. Et s.
..... aque timebat occidi Unde
quod timebat occidi ab hominibus qui
..... erant Item timebat
..... ab .... dicit
..... gloria · quod caym illa ..... f.
omnibus qui inveniret · ... dixit
..... quod ....
....
.... ut compendio inter
.... Et tamen caym
sicut mentitus est dixit quod maior
erat sua iniquitas quam dei pie
tas Et quod est sibi indignus vid..
fecit Unde dixit deus nequaquam
ita fiet scilicet quod promisit sibi ..
longiorem vitam · quod · dicit ve
..... quod pena tua sit maius
quam anima mea · Et quod omnis qui invenerit
te occidet te Et omnis qui occiderit
caym septuplum punietur · ....
pena ..... dicit .... quod ....
septem ....
septem pene .... et ..
..... pena ..... est .....
.... Et est nomen ..
quod non dicit .... qui occi
..... te f. omnibus qui occidit caym
..... quod non debet puniri
..... sic malus ....
..... quod ....
..... applicare ....
....
..... quod ..... nomine eius Et ....
aut ..... ista ..... septuplum punietur
Nam .... :

V

vnde in historiis componit septuplum
punitionis .i. pluribus quam cayn in-
terfectoris. No. Ord. gl. habet
omnis qui occiderit cayn septem
vindictas exsolvet q. d.
omnis qui caym interfecerit liberabit
et exsolvet eum a cruciatu in-
flicto sibi ... vindicte per
generationes quia lameth qui occidit caym
fuit septimus ab adam .n. Et sic
caym post septem vindictis fuit pu-
nitus quas exsolvit lameth
Ord. illa uo hic septuplum ult. theo-
dota uo hic pro ... geminandam
punitionem / omnis hic animadvertit
in alterum ... duarum ex-
ponendo ut quod ille .s. lameth qui
caym interfecit graviori pena fuit
... Et si non inferat vita
... saltem mensura ... Et si non
fuit eius punitus pro homicidio
caym tamen fuit ... punitus per
homicidium quod ... interfecit
in livore suo Et ... multa
passus est incidit ...
quod plus intulit septem ... inter ...
... septem generationes in qualibet
ante mortem suam caym fuit vagus
et profugus ad hoc autem ut nullus
perficeret occidere caym ante tempus
... ideo posuit dominus signum
in caym ut nullus eum interficeret omnis
qui invenisset eum ... signum
sicut dicit glo. ... sistebat
primo quia erat vagus et instabilis
2a quia erat profugus et timidus
et 3a quia habebat corpus tremens

tremebat .n. sic fortiter tamen
omnibus quod propterea movebat homines vi-
dentes ipsum ad compaciendum quam
ad occidendum sicut dicit glo. Egressus
quoque cayn a facie domini .i. alia omnibus
aqua ... nequiter sic subtraxit
Et habitavit in terra profugus ad
orientalem plagam eden .i. in
terra voluptatis quia eden terra vo-
luptatis interpretatur Et vere sic est quia
homines mali quamvis habitant in terra
voluptatis tremene Ord. in hebreo
dicitur in terra nayd quod interpretatur fluc-
tuans et instabilis Et sic coniungendo
diversa hebreorum ad ... caym
Et homines trementes habitant in terra
voluptatis fluctuantes et instabiles
Caym ... fuit Et in ipso in-
... ... tremens mundi
... Ord. Sed caym ...
do sic occidit eum in noctem morte
... Ord. abel iustus ...
... ad corpus Ord. adeo co-
ronatus quantum ad animam Ord. Nos
... si mali videntur nobis
... boni sumus quia Et si ...
... ... in
... in adeo ... ... Et
... q. 3. Et si ad ipse ...
... Et si ad tempus dampnare
ab homine Et ... per ...
incipiamus ad ... terrena et
... ab inferiore accipit
... et superiore ... Unde
mundi nocentes in ... temporalibus
ubi occidunt eos offendere possunt
eis homines mundi faciunt sicut ...

[illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible] dicit [illegible] in [illegible]
undabat in specie [illegible]
in simul. Et vicissim [illegible]
[illegible] ad alia et [illegible]
[illegible] in [illegible] quod dicitur
[illegible] capita. Hec autem multiplicat
et sequitur nomen uni Phison
[illegible] ipse est qui circuit omnem
terram Evilath ubi nascitur aurum
[illegible] bdellium
et lapis onichinus. Et [illegible]
[illegible] Phison [illegible]
[illegible] in [illegible] mutatis
[illegible] Ganges in [illegible]
quod nos [illegible] in [illegible]
[illegible] et in [illegible]
[illegible] loca
[illegible] ad [illegible] quidem in
[illegible] alibi clarus
alibi [illegible] quia
alibi magnus alibi [illegible]
in [illegible] alibi calidus alibi fri-
gidus [illegible] flumine
[illegible] eo quod [illegible]
[illegible] qui [illegible] est [illegible]
[illegible] rege [illegible]
[illegible] plurima [illegible]
[illegible] allam [illegible] barba-
[illegible] non [illegible] latine

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Dixit [illegible]
et lapis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] et lapis [illegible]
coloris [illegible] illustrat [illegible]
[illegible] Alia [illegible] prasius
qui est lapis viridis coloris qui
[illegible] Phison. Et omnia ista
[illegible] in glosa [illegible] nomen fluvii
Et nomen [illegible] Geon ipse est qui circuit totam
terram Ethiopie. Geon idem
est quod Nilus qui [illegible] in [illegible]
Egyptum. Nam Egyptus est prope
Ethiopiam et [illegible]
quod in pluribus locis absorbetur

[illegible] g.
[illegible] p
[illegible] que
[illegible] gme
[illegible] ua,
[illegible] p̄. 8.
[illegible] re i mediis
[illegible] scie boni et
[illegible] ordinis sensus
[illegible] ad sui ad delectacionem
[illegible] fructibus ligni vite
[illegible] dz ut m̄
[illegible] de ligno scie boni et mali
uti licite non [illegible] mali
sz ut dt aug. [illegible]
simpliciter [illegible] magna
[illegible] sub [illegible]
[illegible] constituit [illegible] lignum scie
boni et mali [illegible] si
homo servasset [illegible] dei [illegible]
[illegible] de fluuiis [illegible] fuit
fuisset lignum scie [illegible]
[illegible] etiam [illegible]
de bono [illegible]
li ab [illegible]
non servauit dei [illegible]

[illegible] sicut [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] boni [illegible]
[illegible] fuisse in
[illegible] illius
[illegible]
[illegible] c
[illegible] multum ad [illegible]
[illegible] illius ligni homo
[illegible] ad vitam
[illegible] erat [illegible] efficacia
[illegible] preceptum
[illegible] sicut
[illegible] erat [illegible] ipsa
[illegible] lignum
vite [illegible] aug. 13. de ci. dei
c. 20. ubi dt de ligno vite
[illegible] mors [illegible]
[illegible] sub [illegible] vel [illegible]
[illegible] vel
[illegible] lignum vite [illegible]
[illegible] sicut [illegible]
dicit aug. ubi [illegible]
[illegible] dei est lignum vite et
qui [illegible] eam beatus [illegible]
[illegible] ubi [illegible] que [illegible]
[illegible] ad [illegible] ligna [illegible]
homo [illegible] ad vitam
[illegible] de fluuiis irrigantibus para-
disum. Et [illegible] facit [illegible]
[illegible] de fluuiis
paradisum irrigantibus [illegible] de loco
[illegible] in paradyso [illegible]
[illegible] ad [illegible] fluuius
[illegible] eius [illegible]
ut irrigaret [illegible] eius [illegible]
[illegible] fluuius

latratus qui cum aliquem aliu
latratu odio sunt non solum
detrahunt corpore. Quia omnes
sunt dentes ipse michi sunt ipse
e vomitus clamatores et qui proba
gaudiant tibi tue fame eorum
sapientia [illegible] est sic te
nos qui latrant est hiis qui cum
dederit sibi unum frustum pa-
nis statim silent et applau-
dunt cauda. Ita amicia tabu-
no [illegible] multum curando quanto
plus latrant tanto sibi semel
ad comedendum et fam et terre
parcem et facies a primis insta-
ntibus obmutescunt sicut dicit
plinius quod est quedam species
rane que garrula in quescu-
canibus dum magis latrat et
canis accipit eam in ore
et statim obmutescit nec
amplius latrat. Hoc in-
posito et placet de [illegible]

aliquid sine tale quod [illegible] quos
sis sine audire vel dicere [vel ue]
sed quo auctor [illegible] et desi-
derii studium tuum absque nobis
sic probari debeat. Ingeniu
docile et sine doctore lau-
dabile est. Non quid inveniatis
sed quid queratis considera-
mus. Mollis cera et ad for-
mandum facit est sic et [illegible]
et plastes [illegible] tessent mag-
num virtute est totum quod esse sit
Paulus apostolus ad pedes ga-
malielis legem moysi et pro-
phetas didicisse se gloriatur ut
armatus spiritualibus telis pecca-
docere confiderent. Arma enim
nostre milicie non carnalia sunt
sed potencia ad destructionem
munitionum et cogitationes
destruentes et omnem altitu-
dinem extollentes se adversus scienciam
dei et captivantes omnem in-
tellectum ad obediendum Christo

C iii Sed hoc dico quod sit
et puerili subiugare omnes in obedienciam. Ad thimotheum
scribit ab infancia sacris litteris imbutum et hortatur
ad studium lectionis ne negligat graciam que data sit ei per impositio-
nem manuum presbiteri. Tito precipit ut ~~[illegible]~~ inter ceteras virtutes
episcopi que brevi sermone depinxit sciat quod in eo eligatur scrip-
turas optinentem inquit eum qui secundum doctrinam est fidelem
sermonem ut potens sit exhortari in doctrina sana et contra di-
centes [illegible] vincere et

Tu ista parte intendit Jeronimus
quod de hoc dicto ingenium eo

quo graduit in magisterium ma-
gisterii. Circa quod duo sunt [illegible]

vnu[m] sit vox vna resonans
de auctorib[us] ... ca. ii. p[ro]
nunciacione c[on]silium atq[ue] distin
guitur qua in loco ...
de gratia e[st] quo medici eu
vnu[m] a[r]tib[us] que in p[ri]mo vide
runt medicinam no[n] vale
re ... ad aliud et tandem
q[uod] sic ceperunt plurib[us] de[n]t
remant ad curacionem et c[on]
... alicuius emplast[r]i
utrumq[ue] quod ... valet ita
et ... in vobis et
in oracione ... atq[ue] illuc di
... velle ... vocem
... ...
nobis ... ipse ...
... qui ... vocem
... ... nos
valet ... venenu[m]
amorem et dolorem ...
... ...
non ... q[uod] estimes ...
erat valde ... demostenem
Unde ... cum bestia ...
... ... ipsum laudant
vel ... laudant ad ...
... illi qui ...
... legebant si estimes
... ipsum Et est
... multum ...
... q[uod] si ... p[ro]
... ut ipsos ... ...
... ... estimes loq[ui]
valerius maximus ... ...

oracio ... tam manifestus
... ... vnum ac
... ...
... cuius ... ...
rem esse ... ...
... vigore ... ...
... ...
... ...
... valerius maximus
Et in ... ut ... multu[m]
... vocem doctoris quid
in ... doctoris et quo ...
... ... Dicit
... q[uod] ... ...
fantasia ... ...
... ... sensacione ita
q[uod] spes ... que ... in
... applicat ... ...
... ... notandum ordinare
res quasi ... spes
ordinatas ... ...
... ... alia ...
... sicut in ... ...
de figuras ... si quid sit
... ad que doctrina
doctoris attingit ... ad
... ... unum morale oxar.
nam estimes multum ... dicebat
demostene q[uod] ... vocabat
ipsum bestiam ita q[uod] ... a ...
ad personam ... cum ...
... ad ... ...
bat ipsum ... q[uod] si ipsum audi
... ... voce loquente et
hoc ... multos nequissimos

JUR.

7

~~190~~ 191